

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Τεύχος 150
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007 Κ. 7184

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ (Π.Ο.Α.ΕΙ.Α.)

Ιστορική αλλαγή

Αυξημένες προσδοκίες
γεννά η υπαγωγή
της Ελληνικής Αστυνομίας
στο Υπουργείο Εσωτερικών

Ελπιδοφόρα συνάντηση με τη νέα Ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών ΣΕΛ. 4

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Έτσι θα προχωρήσουμε τη νέα τετραετία ΣΕΛ. 10

Η επαγγελματική εξουθένωση του Έλληνα αστυνομικού ΣΕΛ. 24

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Τεύχος 15ο
ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007

Τριμηνιαία έκδοση
της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Αξιωματικών
Αστυνομίας (Π.Ο.ΑΞΙ.Α)
Μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αστυνομικών
Συνδικάτων (CESP)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Ο.ΑΞΙ.Α.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δημήτριος Γεωργατζής,
Αστυνομικός Υποδιευθυντής

Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κων/νος Γκαϊντατζής, Αστυνόμος Α'

Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δήμος Κοκμοτός,
Αστυνομικός Υποδιευθυντής

Γ' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κων/νος Αναγνώστου,
Αστυνομικός Υποδιευθυντής

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δημοσθένης Καλαμπαλίκης, Αστυνόμος Α'

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ιωάννης Τσολάκος,
Αστυνομικός Διευθυντής

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αθανάσιος Παπαμαργαρίτης, Αστυνόμος Α'

ΤΑΜΙΑΣ:

Μιχαήλ Καραμαλάκης, Αστυνόμος Α'

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ:

Μιχαήλ Καραμαλάκης, Αστυνόμος Α'

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

& ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ:

Ιωάννης Τσολάκος,
Αστυνομικός Διευθυντής

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ:

Αθανάσιος Παπαμαργαρίτης, Αστυνόμος Α'

ΜΕΛΗ:

Γεώργιος Καμαρινόπουλος, Ταξίαρχος

Ματθαίος Γιαννούλης Αστυνόμος Β'

Αντώνιος Δαριβιανάκης Αστυνόμος Α'

Χαράλαμπος Θεοχάρης Αστυνόμος Β'

Βασίλειος Μαστρογιάννης Αστυνόμος Β'

Ιωάννης Πουρσανίδης Αστυνόμος Α'

Παναγιώτης Τσιμπίδης

Αστυνομικός Υποδιευθυντής

Ιδιοκτήτης: Π.Ο.ΑΞΙ.Α.

Εκδότης:

Αθανάσιος Παπαμαργαρίτης

Υπεύθυνος έκδοσης:

Αθανάσιος Παπαμαργαρίτης

Γραμματεία:

Χρήστος Σταθόπουλος, Κώστας Μπλάτσας

Γραφεία: Μεσογειών 96, τ.κ. 115 27

Τηλ. 210 7708782, Φαξ : 210 7750151

Ιστοσελίδα: www.poaxia.net

E mail: poaxia@poaxia.net

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Στέλιος Τσιμογιάννης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:

Κατερίνα Δασκαλάκη

Τα ενυπόγραφα άρθρα

δεν εκφράζουν κατ' ανάγκην τις θέσεις

της Ομοσπονδίας μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ελπιδοφόρα συνάντηση
με τη νέα Ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών..... **4**
- Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου **5**
- Κρατική Βία και Ατομικά Δικαιώματα
▶ Να θωρακίσουμε τον θεσμό της αστυνομίας..... **7**
- Αλλάζουν τα δεδομένα στο αστυνομικό στερέωμα **8**
- ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:
Έτσι θα προχωρήσουμε τη νέα τετραετία **10**
- Υπουργείο Δημόσιας Τάξης:
Ένα κατάλοιπο άλλων εποχών
Του Κωνσταντίνου Π. Δούβλη, **14**
- Υπουργεία Ελευθεριών ή κατα-στολών;
Η ενοποίηση με το βλέμμα
ενός έγκριτου εγκληματολόγου
Του Γιάννη Πανούση **16**
- Η τέχνη της ανάκρισης
Του Ιωσήφ Καμπανάκη..... **18**
- Σωφρονιστικό σύστημα:
Παρελθόν, παρόν και μέλλον
Του Δημήτρη Γεωργατζή **20**
- Η επαγγελματική εξουθένωση
του Έλληνα αστυνομικού
Της Βασιλικής ΜΑΓΓΙΩΡΟΥ **24**
- Συζήτηση για την καταπολέμηση
της τρομοκρατίας **28**
- Οδύνη και αποτροπιασμός
για την ανεπίωτη τραγωδία..... **31**
- ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ Βασιλείου **32**
- Περί δημοκρατίας και λειτουργίας των θεσμών
Του Ηλία Κ. Μάρκου **34**
- Χιουμοριστικά **35**

Με εμπιστοσύνη και αισιοδοξία

➤ Η Ελληνική Αστυνομία βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα για πολλούς και διάφορους λόγους τα τελευταία χρόνια, με αποκορύφωνα τα όσα διαδραματίστηκαν φέτος και αποτέλεσαν το «κύκνειο άσμα» του πάλαι ποτέ Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η αλλαγή σελίδας, με την υπαγωγή του τομέα της δημόσιας τάξης και ασφάλειας στο Υπουργείο Εσωτερικών, θα είναι ουσιαστική, πλούσια σε θετικές εξελίξεις για όλους. Τόσο για τον αστυνομικό οργανισμό και το ανθρώπινο δυναμικό του, όσο και για την ελληνική πολιτεία και την ελληνική κοινωνία στο σύνολό της.

➤ Η «Αξιωματική Αστυνομία» παραθέτει στις επόμενες σελίδες πλούσιο προβληματισμό για την νέα δομή πολιτικού ελέγχου και καθοδήγησης του μηχανισμού ασφαλείας στη χώρα μας. Παρουσιάζει επίσης ενδιαφέροντα θέματα για την κατοχύρωση καλύτερων συνθηκών ασφαλείας σε ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και φυσικά τις δραστηριότητες του συνδικαλιστικού οργάνου των Ελλήνων Αξιωματικών, της Π.Ο.ΑΞΙ.Α.

➤ Είναι σαφές ότι ο συνδικαλιστικός αγώνας δεν γίνεται για το θεαθήναι, και βέβαια δεν έχει στο επίκεντρό του μόνο τα όποια εσωτερικά προβλήματα και τις δυσλειτουργίες των υπηρεσιών. Αφουγκράζεται τον παλμό της επικαιρότητας, παρακολουθεί το κοινωνικό γίγνεσθαι και διατηρεί τη ζωντάνια του, αντλώντας δύναμη από όλους εκείνους που τον περιβάλλουν με εμπιστοσύνη και αισιοδοξία.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΗ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ελπιδοφόρα συνάντηση με τη νέα Ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών

Ο υπουργός Εσωτερικών κ. Προκόπης Παυλόπουλος τονίζει ότι θα αναβαθμιστεί η Ελληνική Αστυνομία με την νέα πολιτική της κυβέρνησης και καλεί σε διάλογο την Ομοσπονδία

Με τον υπουργό Εσωτερικών κ. Προκόπη Παυλόπουλο συναντήθηκαν στις 21 Σεπτεμβρίου 2007 στο γραφείο του τα προεδρεία της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Αστυνομικών Υπαλλήλων και της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Αξιωματικών Αστυνομίας και αφού του ευχήθηκαν καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο που καλείται να επιτελέσει, τον ενημέρωσαν τόσο για τα καυτά προβλήματα που απασχολούν τον αστυνομικό οργανισμό και τους εργαζομένους σε αυτόν, όσο και για την επιβεβλημένη ανάγκη να υπάρξουν βαθιές τομές με στόχο την κατοχύρωση πραγματικών συνθηκών ασφαλείας στη χώρα μας.

Ο κ. Παυλόπουλος αναφέρθηκε στη σημαντική απόφαση της κυβέρνησης για την κατάργηση του υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σημειώνοντας ότι αυτή η ενοποίηση των υπουργείων αναβαθμίζει το ρόλο της δημόσιας τάξης και των στελεχών της στο πλαίσιο της κρατικής μηχανής. Γιατί δεν νοείται, όπως είπε, σε καμία περίπτωση ο ρόλος της δημόσιας τάξης και των στελεχών της έξω από τη συνολική προσπάθεια εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου την οποία κάνουν όλοι οι κρατικοί μηχανισμοί και βεβαίως η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Σε ό,τι αφορά τη συνεργασία με τους συνδικαλιστικούς φορείς, τόνισε ότι η πόρτα του γραφείου του είναι πάντα ανοικτή, ζήτησε δε να υπάρξει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα συναντήσεων ούτως ώστε να τεθούν όλα τα ζητήματα επί τάπητος για να δομηθούν λύσεις, αφού σε τελική ανάλυση η επίλυση των προβλημάτων του προσωπικού εξυπηρετεί τον κοινό στόχο, που δεν είναι άλλος από την παροχή σοβαρών και αξιόπιστων υπηρεσιών προς την ελληνική κοινωνία.

Εκ μέρους των συνδικαλιστών, η ενοποίηση των δυο υπουργείων χαρακτηρίστηκε ως ένα σημαντικό - θετικό βήμα που πρέπει να αποτελέσει την απαρχή

σειράς πολλών άλλων καινοτομιών, για τις οποίες είχε ήδη ξεκινήσει διάλογος με τα πολιτικά κόμματα, στο πλαίσιο της διακομματικής επιτροπής που είχε συγκροτηθεί φέτος το Μάιο, με πρωτοβουλία της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Αστυνομικών Υπαλλήλων.

Το σημερινό αστυνομικό μοντέλο είναι προ πολλού ξεπερασμένο και κατά κοινή ομολογία, αποτελεί πλέον αδήριτη ανάγκη η εμπέδωση μιας άλλης αντίληψης για τα ζητήματα της εσωτερικής ασφάλειας.

Οι δυο πλευρές συμφώνησαν να ακολουθήσουν νέες συναντήσεις ενόψει των προγραμματικών δηλώσεων της κυβέρνησης, αλλά και μετά για την προώθηση όλων των εκκρεμών ζητημάτων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ

Αναγκαία η συνεργασία

Η συνάντηση των προεδρείων των δυο Ομοσπονδιών με τον υφυπουργό Εσωτερικών κ. Παναγιώτη Χηνοφώτη πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2007 στο γραφείο του.

Τα προεδρεία ανέπτυξαν στον κ. υφυπουργό τις θέσεις και το ρόλο του συνδικαλισμού για την αναβάθμιση της Ελληνικής Αστυνομίας και του ευχήθηκαν καλή επιτυχία στα νέα του καθήκοντα.

Ο κ. υφυπουργός αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα της συνεργασίας με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, ώστε η κοινή προσπάθεια για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Ελληνικής Αστυνομίας υπό το νέο σχήμα

του υπουργείου Εσωτερικών, να αποδώσει τα αναμενόμενα. Ο ίδιος τόνισε ιδιαίτερα ότι πρέπει να αναβαθμιστεί ο ρόλος και να ενισχυθεί το κύρος της Ελληνικής Αστυνομίας, αναφέροντας με έμφαση πόσο σημαντικό είναι να ανέβει το ηθικό και το φρόνημα του αστυφύλακα, του μάχιμου στελέχους της υπηρεσίας από το οποίο αναμένει πολλά η ελληνική κοινωνία.

Επίσης, με ιδιαίτερη έμφαση αναφέρθηκε στην εφαρμογή σαφών κανόνων αξιοκρατίας και αξιολόγησης, ώστε να υπηρετούν οι κατάλληλοι άνθρωποι στις κατάλληλες θέσεις προκειμένου να καταξιωθεί το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας στη συνείδηση

των πολιτών, ως ένας αξιόμαχος και αξιόπιστος οργανισμός.

Τις προσεχείς ημέρες με πρωτοβουλία του κ. Υφυπουργού θα πραγματοποιηθεί νέα - ευρεία αυτή τη φορά - σύσκεψη με τις Ομοσπονδίες, παρουσία και της ηγεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας, ώστε να αναπτυχθούν με κάθε λεπτομέρεια οι θέσεις μας για τα ζητήματα που μας απασχολούν, σύμφωνα και με το υπόμνημα και τις μελέτες που του παραδόθηκαν.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Την 1η Νοεμβρίου το 15ο συνέδριο, 30.000 ευρώ στους πυρόπληκτους από την Ομοσπονδία. Ιεράρχηση στόχων και προτεραιοτήτων

Συνεδρίασε στα γραφεία της Ομοσπονδίας την 1-10-2007 και ώρες 10:30 -16:00 το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας με θέματα αιζέντας: α. Ενημέρωση - συζήτηση για την πορεία υλοποίησης του Διεκδικητικού μας πλαισίου, β. Τρέχοντα θέματα διοικητικής φύσεως, γ. Καθορισμός τόπου και χρόνου διεξαγωγής του 15ου Ετήσιου Τακτικού Πανελληνίου Συνεδρίου των Αντιπροσώπων της Ομοσπονδίας μας.

Α. Κατά την συνεδρίαση του Δ.Σ., έγινε εκτενής ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας μας κ. **Δημήτρη Γεωργατζή** για όλα τα εκκρεμή ζητήματα που απασχολούν το Σώμα και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης αποφασίστηκαν τα εξής:

1. Το 15ο Ετήσιο Τακτικό Πανελλήνιο Συνέδριο των Αντιπροσώπων της Ομοσπονδίας μας να πραγματοποιηθεί την 1η Νοεμβρίου του 2007, ημέρα Πέμπτη, στην Αθήνα (Αμφιθέατρο Αστυνομικού Μεγάρου Αθηνών - Λ.Αλεξάνδρας 173) και την 2α Νοεμβρίου του 2007, ημέρα Παρασκευή, να πραγματοποιηθεί στον ίδιο χώρο ημερίδα με θέμα: «Νέες προκλήσεις και προτεραιότητες της ΕΛ.ΑΣ. στο νέο θεσμικό περιβάλλον υπό την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών».

2. Η ενίσχυση των πληγέντων από τις πρωτοφανείς πυρκαγιές του Αυγούστου με το ποσό των τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000) από το ταμείο της Ομοσπονδίας σε συνεργασία με τις Πρωτοβάθμιες Ενώσεις Αξιοματικών μέσω του Εθνικού Ταμείου στήριξης πυροπλήκτων-λογαριασμός αρωγής πυροπαθών.

Β. Στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και στόχων της Ομοσπονδίας μας ετέθησαν τα ακόλουθα θέματα:

1. Η άμεση ψήφιση του Μισθολογίου σύμφωνα με τις εξαγγελίες της

Κυβέρνησης, με ισχύ από αρχάς του 2008.

2. Η θεσμική τακτοποίηση (ψήφιση) του Νέου Βαθμολογίου που θα δώσει προοπτική και όραμα στο σύνολο του Αστυνομικού Προσωπικού και θα σταματήσει την αθρόα έξοδο των συναδέλφων από το Σώμα.

3. Η καθιέρωση νέου αξιοκρατικού συστήματος Κρίσεων - Προαγωγών, με συμμετοχή εκπροσώπων της Ομοσπονδίας μας στα αρμόδια Συμβούλια.

4. Η ενίσχυση των ασφαλιστικών μας ταμείων με νέους κοινωνικούς πόρους.

5. Να συνεχιστεί η αναδιάρθρωση του Σώματος, με την προϋπόθεση να μην αποτελέσει απλή αναδιάρθρωση Υπηρεσιών, αλλά ουσιαστική παρέμβαση με νέο σύγχρονο οργανόγραμμα, στόχους, στρατηγική και ενημέρωση της κοινωνίας για τις όποιες επιχειρηματικές αλλαγές.

6. Να προχωρήσει άμεσα η Πολιτεία το σχέδιο Νόμου για την Υγιεινή και Ασφάλεια του Προσωπικού.

7. Η τοποθέτηση των νεοεξερχομένων από τις σχολές Αστυφυλάκων

και Υπαστυνόμων, να γίνεται σε αστυνομικές επιχειρησιακές μονάδες των αστικών κέντρων για τουλάχιστον μία ζετία και ειδικά για τους Υπαστυνόμους να μην τοποθετούνται το χρονικό αυτό διάστημα σε θέσεις Διοίκησης.

Επίσης αποφασίστηκε να ζητηθεί όπως παύσουν οι πειθαρχικές δίωξεις που έχουν ασκηθεί σε βάρος μελών Δ.Σ. Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Συνδικαλιστικών Ενώσεων για συνδικαλιστική δράση και σχετικές με αυτή κριτική και δηλώσεις.

Και η ανακοίνωση της ΠΟΑΕΙΑ καταλήγει:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αγωνιζόμαστε για μια καλύτερη Αστυνομία που θα δίνει λύσεις όπου αυτό απαιτείται με γνώμονα της δράσης μας, την κοινωνική καταξίωση και την προάσπιση των συμφερόντων και επιδιώξεων των συναδέλφων μας.

Δεν υποστέλλουμε τη σημαία του αγώνα έως της οριστικής επίλυσης όλων των δικαίων-χρονιζόντων αιτημάτων μας.

Ανακοίνωση της Ομοσπονδίας για τα νυχτερινά

Σας γνωρίζουμε ότι οι πολυετείς προσπάθειες και αγώνες της Ομοσπονδίας μας για τη χορήγηση επιδόματος επιχειρησιακής ετοιμότητας (νυκτερινό) όλου του αστυνομικού προσωπικού μέσα από ατέρμονες συζητήσεις διαχρονικά (σχετικές οι υπ' αριθμ. 869/01-08-2000, 916/25-10-2000, 1031/24-01-2001, 1058/19-03-2001, 1094/18-05-2001, 1316/10-01-2002, 1321/17-01-2002, 1457/29-05-2002, 32/15-05-2003, 187/04-11-2004, 15/09-05-2005, 16/12-05-2005, 85/21-12-2005, 95/16-03-2006, 99/03-04-2006 και 185/18-04-2007 Ανακοινώσεις-Διεκδικητικό Πλαίσιο), ευτύχησαν να έχουν αίσιο τέλος, έστω και την ύστατη στιγμή.

Έτσι, με την υπ' αριθμ. 8002/32/122-α από 06-09-2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης αυξάνεται από (48) σε (64) ο αριθμός των κατά μήνα δικαιουμένων ωρών νυκτερινής αποζημίωσης, η οποία πλέον χορηγείται σε όλο το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, ικανοποιώντας το πάγιο και διαχρονικό αίτημά μας για χορήγησή της σε ΟΠΟΙΟΝ, ΟΠΟΤΕ και για ΟΣΟ ΧΡΟΝΟ εργάζεται.

Επισημαίνουμε ότι εξαιρούντο επλεκτικά και προκλητικά από την νυκτερινή αποζημίωση, κυρίως οι Αξιοματικοί και σε κάθε περίπτωση οι Διοικούντες, οι οποίοι πλέον αποκαθίστανται με την άρση της απαξιοτικής και άδικης μεταχείρισής τους εκ μέρους της Πολιτείας.

ΕΝΩΣΗ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Αγαπητοί Συνάδελφοι

Την 4-10-2007 και ώρες 19.00-22.00 στα γραφεία της Ένωσής μας συνεδρίασε το Δ.Σ με θέμα τα ημερησίας διάταξης :

- Ενημέρωση - συζήτηση για την πορεία υλοποίησης του διεκδικητικού μας πλαισίου - ιεράρχηση προτεραιοτήτων στόχων της Ένωσής μας.
- Οικονομική ενίσχυση των πληγέντων από τις πρωτοφανείς πυρκαγιές του Αυγούστου.

Κατά την συνεδρίαση έγινε εκτενής ενημέρωση από τον πρόεδρο της Ένωσής μας και αφού τοποθετήθηκαν όλα τα μέλη, αποφασίστηκε, όπως άμεσοι προσεχείς στόχοι και προτεραιότητές μας, αποτελέσουν τα εξής:

1. Άμεση ψήφιση της αύξησης του βασικού μισθού του Υ/Β στα 860 Ευρώ, σύμφωνα με τις εξαγγελίες της κυβέρνησης.
2. Άμεση προώθηση - υλοποίηση των αιτημάτων του βαθμολογίου που αφορούν τα μέλη μας, τα οποία θα αποτελέσουν κίνητρο απόδοσης και παραμονής στην ενεργό υπηρεσία και συγκεκριμένα:

α) προαγωγή Ανθ/μων σύμφωνα με τα ισχύοντα στις Ένοπλες Δυνάμεις.

β) προαγωγή του Α/Α στο βαθμό του Α/Υ με τη συμπλήρωση συνολικά 18 ετών υπηρεσίας ως Αξιωματικών.

γ) Βαθμολογική εξέλιξη Αξιωματικών Παραγωγικής Σχολής που καταλαμβάνονται από όριο ηλικίας ή 35ετίας στο βαθμό του Ταξιάρχου.

δ) Εξέλιξη επετηρίδας.

Επίσης κατά την συνεδρίαση λήφθηκε απόφαση όπως η Ένωσή μας ενισχύσει οικονομικά από το ταμείο της τους πληγέντες από τις πρωτοφανείς πυρκαγιές του Αυγούστου, σε συνεργασία με την Ομοσπονδία μας, μέσω του Εθνικού Ταμείου στήριξης πυρόπληκτων (Λογριασμός Αρωγής Πυροπαθών) με το χρηματικό ποσό των 10.000 Ευρώ.

Η Ένωσή μας εκφράζει την ικανοποίησή της για την απόφαση της Κυβέρνησης να υπαγάγει θεσμικά το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης στο Υπουργείο Εσωτερικών. Είχε καταστεί επιτακτική ανάγκη το πέρασμα στη σύγχρονη έννοια της αποτελεσματικής εσωτερικής ασφάλειας βασισμένη στα πρότυπα των Ευρωπαϊκών χωρών. Έργο της είναι η αντιμετώπιση σύνθετων απειλών και κινδύνων ανεξάρ-

τητα από την πηγή της προέλευσης.

Πρόκειται για ένα πολύπλοκο και δύσκολο έργο που απαιτεί ιδιαίτερες νομοθετικές ρυθμίσεις, προκειμένου να στηθεί και να αποδώσει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Στην προσπάθεια αυτή ευχόμαστε στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου μας ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ.

Από την πλευρά μας θα επιδιώξουμε με καλοπροαίρετη διάθεση και με εποικοδομητική συνεργασία να συμβάλλουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ώστε να προωθηθεί μία νέα πολιτική αποτελεσματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων και δυσλειτουργιών της Ελληνικής Αστυνομίας, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και του Έλληνα Αστυνομικού.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

**Αθανάσιος
ΠΑΠΑΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ**
Αστυνομός Α'

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δημήτριος ΜΠΕΤΤΑΣ
Αστυνομικός Υποδιευθυντής

Νέο διοικητικό συμβούλιο

Νέο διοικητικό συμβούλιο απέκτησε η Ένωση Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας Περιφέρειας Πελοποννήσου μετά τις αρχαιρεσίες της 23-9-2007. Πρόεδρος είναι Α/Β Ευάγγελος Πιπέρης, γενικός γραμματέας ο Α/Β Ηλίας Αξιώτοπουλος, Α και Β αντιπρόεδροι αντίστοιχα οι Α/Β Χαράλαμπος Τετράδης και Α/Α Ιωάννης Σιαχάμης, ταμίας ο Υ/Α Παναγιώτης Γιάννου και μέλη οι Α/Υ Ηλίας Κοκκορός και Α/Α Βασίλειος Γιαννακάκος.

Κρατική Βία και Ατομικά Δικαιώματα

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Αστυνομικών Υπαλλήλων πραγματοποίησε στις 9 Οκτωβρίου 2007 στην Αθήνα ημερίδα - εκδήλωση ανάμνησης των θλιβερών γεγονότων της 8/9 Οκτωβρίου 2003, όταν μονάδες επιβολής της τάξης είχαν επιτεθεί με άνωθεν εντολή εναντίον της ειρηνικής συγκέντρωσης διαμαρτυρίας των αστυνομικών, των πυροσβεστών και των λιμενικών έξω από το υπουργείο Οικονομίας στο Σύνταγμα.

Το θέμα της εφεινής εκδήλωσης «Κρατική αυθαιρεσία και ατομικά δικαιώματα» αναπτύχθηκε από τον Πανεπιστημιακό - Πολιτειολόγο κ. Κώστα Ζουράρι, ενώ το λόγο πήραν ο υπουργός Εσωτερικών κ. Προκόπης Παυλόπουλος, η κυρία Αλίκη Μαραγκοπούλου Γιωτοπούλου από το ομώνυμο Ίδρυμα για τα δικαιώματα του ανθρώπου, η αντιπρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου κυρία Αγγελική Αργυροπούλου - Χρυσοχοΐδου, ο πρόεδρος του Συνηγόρου του Πολίτη κύριος Γιώργος Καμίνης, ο γραμματέας της κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ κ. Αντώνης Σκυλάκος, ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Κώστας Ρόβλιας, ο βουλευτής του ΛΑΟΣ κ. Αθανάσιος Πλεύρης, ο εκπρόσωπος της ΑΔΕΔΥ κ. Δόλγυρας και ο καθηγητής Εργατικού Δικαίου και

Ο επίτιμος πρόεδρος της ΠΟΑΣΕΙΑ κ. Γιώργος Καμαρινόπουλος

νομικός σύμβουλος της ΠΟΑΣΥ, κ. Αλέξης Μητρόπουλος.

Εκ μέρους της Π.Ο.Α.Σ.Υ. κατατέθηκαν μεταξύ άλλων οι σκέψεις για δημιουργία Ανεξάρτητης Επιτροπής Παραπόνων κατά της Αστυνομίας ή Πολιτικών Συμβουλίων Ελέγχου της Αστυνομίας, θεσμών που συνάδουν με τη νέα δομή πολιτικού - κυβερνητικού ελέγχου της Ελληνικής Αστυνομίας στο πλαίσιο του υπουργείου Εσωτερικών.

Στην εκδήλωση παρευρέθησαν οι πρόεδροι όλων των Ομοσπονδιών των εργαζομένων στα Σώματα Ασφαλείας.

Στο κέντρο ο πρόεδρος της ΠΟΑΣΕΙΑ κ. Δ. Γεωργατζής

Να θωρακίσουμε το θεσμό της αστυνομίας

Η εκδήλωση της ΠΟΑΣΥ αναδεικνύει το άλλο πρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας, εκείνο που θέλουμε όλοι μας να βλέπουν οι συμπολίτες μας.

Ο Πρόεδρος της ΠΟΑΣΥ κ. Δ. Κυριαζίδης

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι ολόκληρη η ελληνική κοινω-

νία καταδικάζει κάθε ακραία συμπεριφορά αστυνομικών και απαιτεί από όλους μας να σεβόμαστε τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των συμπολιτών μας.

Αισθανόμαστε πραγματικά άσχημα, όταν διαπιστώνουμε ότι κάποιοι συνάδελφοί μας δεν σέβονται τον όρκο τους, καταπατούν νόμους και κανονισμούς, συνθλίβουν συνειδήσεις και σπλώνουν έναν ολόκληρο Οργανισμό.

Βέβαια το κεφάλαιο της κρατικής αυθαιρεσίας είναι τεράστιο και δεν περιορίζεται μόνο στο χώρο της Ελληνικής Αστυνομίας. Είναι όμως εκείνο που προκαλεί το ενδιαφέρον της κοινωνίας ακριβώς γιατί η Ελληνική Αστυνομία είναι εξουσιοδοτημένη να εφαρμόζει το νόμο και να διασφαλίζει ουσιαστικά το αναφαίρετο δικαίωμα των πολιτών, να απολαμβάνουν οι ίδιοι τα ατομικά τους δικαιώματα, χωρίς να έχουν απέναντί τους το αποκρουστικό πρόσωπο της όποιας εξουσίας.

Οι εργαζόμενοι, είτε είναι ένστολοι είτε είναι απλοί πολίτες, έχουν δικαιώματα και απαιτούν σεβασμό. Δεν ανέχονται την όποια κρατική αυθαιρεσία και όταν πέφτουν θύματά της, διεκδικούν το δίκιο τους, προσφεύγοντας στα αρμόδια όργανα της πολιτείας ή στις ανεξάρτητες αρχές.

Η καταπολέμηση της κρατικής αυθαιρεσίας και η προστασία του πολίτη από κάθε μορφή κακοδιοίκησης, καλώς είναι στην ημερήσια διάταξη και του συνδικαλιστικού μας κινήματος. Εμείς ως αξιωματικοί έχουμε ένα λόγο παραπάνω να μην υποτιμούμε αυτό το κεφαλαιώδες ζήτημα και να απαιτούμε από την πολιτεία, από το υπουργείο Εσωτερικών στο οποίο υπαγόμαστε πλέον, να θωρακίσει το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και να το κάνει αλώβητο από κάθε είδους αυθαιρεσία και βίαιη συμπεριφορά.

Αλλάζουν τα δεδομένα στο αστυνομικό στερέωμα

Γυρίζει σελίδα η Ελληνική Αστυνομία. Έτσι, τουλάχιστον, θέλω να πιστεύω λόγω της απόφασης του Πρωθυπουργού κ. Κώστα Καραμανλή, να συνδέσει το ξεκίνημα της δεύτερης τετραετίας της κυβέρνησής του, με τη συγχώνευση των υπουργείων Δημόσιας Τάξης και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Πρόκειται για μια σημαντική απόφαση, αναμενόμενη έως ένα βαθμό από πολλούς. Πολύ πριν από τις εκλογές είχε τεθεί αυτό το θέμα από στελέχη του κυβερνώντος κόμματος, αλλά και από όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Είναι αλήθεια ότι ως Ομοσπονδία δεν είχαμε αναδείξει αυτήν την αναγκαιότητα, την κατάργηση δηλαδή του ισχύοντος μέχρι πρότινος σχήματος με ένα ξεχωριστό υπουργείο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια.

Τα δραματικά γεγονότα της 11/9 στη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτον με τις αεροπορικές επιθέσεις και τις ΗΠΑ σε καθεστώς εκτάκτου ανάγκης, με την ισλαμική τρομοκρατία να απειλεί έκτοτε το παγκόσμιο στερέωμα, όλα αυτά και πολλά άλλα, είχαν κάνει πολλούς να αναθεωρήσουν τις απόψεις τους για την πολιτική ασφάλεια. Πέρα από την επίσημη πολιτική των κυβερνήσεων των ΗΠΑ για την απόλυτη και με κάθε τίμημα ενίσχυση των μηχανισμών ασφαλείας εντός κι εκτός αμερικανικού εδάφους, υπήρξαν πολλοί αναλυτές και διεθνολόγοι οι οποίοι τάχθηκαν υπέρ της δημιουργίας ξεχωριστών πολιτικών δομών για την εφαρμογή της πολιτικής ασφαλείας σε μια χώρα. Υπήρξε δηλαδή η άποψη ότι έπρεπε να ιδρυθούν ξεχωριστά υπουργεία Δημόσιας Τάξης ακόμα και εκεί που δεν υπήρχαν, σε χώρες της Ασίας και της Αμερικής και φυσικά στην Ευρώπη, όπου ο κίνδυνος της ισλαμικής απειλής εξακολουθεί να προκαλεί δέος.

Στην αντίπερα όχθη, βεβαίως, αναπτύχθηκε μια άλλη «φιλοσοφία» η οποία σταδιακά επικράτησε και σε πολιτικό επίπεδο, στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ναι στην αυστηροποίηση των μέτρων και των συστημάτων ασφαλείας, ναι στη δημιουργία νέων επιχειρησιακών μονάδων και υποδομών, όχι

Μια νέα φιλοσοφία για την πολιτική της δημόσιας ασφάλειας «υποκρύπτει» η υπαγωγή της Ελληνικής Αστυνομίας στο υπουργείο Εσωτερικών

όμως στην ανατροπή του «ευρωπαϊκού κεκτημένου», του σεβασμού δηλαδή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκείνων εκ των πολιτών που θεωρούνται από τις δικωτικές υπηρεσίες, ως ύποπτοι τέλεσης εγκληματικών ενεργειών, είτε εκείνων που δεν έχουν καμία σχέση με την παραβατικότητα και διάγουν έναν έντιμο και ενάρετο βίο και οι οποίοι σε καμία περίπτωση δεν έχουν συμφιλιωθεί με την ιδέα των εύκολων αστυνομικών ελέγχων και της διατάραξης της

«οικιακής ειρήνης» για ...ψύλλου πήδημα.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το είδαμε αυτό και από την πρόσφατη τοποθέτηση του υπουργού Εσωτερικών κ. Προκόπη Παυλόπουλου στο συμβούλιο υπουργών Εσωτερικών στην Λισαβόνα, επικρατεί η αντίληψη ότι οι δικωτικές υπηρεσίες δεν μπορούν και δεν πρέπει να λειτουργούν αποκομμένες από τις κοινωνίες. «Είναι εξαιρετικά χρήσιμο ν' αξιοποιήσουμε - χωρίς, επαναλαμβάνω, σε καμία

περίπτωση ν' αναβιώσουμε ένα αστυνομικό κράτος - τα Αστυνομικά Τμήματα στις γειτονιές - και ιδίως στις πιο υποβαθμισμένες - και τις πεζές περιολιές», είπε στους ομολόγους του ο Έλληνας υπουργός, συμπληρώνοντας ότι «*αυτό δεν μπορεί σήμερα να συνιστά κίνδυνο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Και γιατί λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα προστασίας τους αλλά και γιατί ο ίδιος ο ρόλος της Αστυνομίας έχει αλλάξει. Με δεδομένο τον εκδημοκρατισμό - σ' επίπεδο οργάνωσης στελεχών, δράσεων και άσκησης συνδικαλιστικών δικαιωμάτων - των Σωμάτων Ασφαλείας στις Χώρες μας, ο πολίτης εμπιστεύεται σήμερα τα στελέχη τους. Επιζητεί τη συνεργασία τους. Δεν τα βλέπει ως «επίδοχο καταπατητή» δικαιωμάτων, αλλά, πρωτίτως, ως συμπαράστατη στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της καθημερινότητας και, ιδίως, στην απόλυση του ανθρώπινου πόνου και της ανθρώπινης αγωνίας.*

“ Η προώθηση καινοτομιών πρέπει να δημιουργεί συνθήκες που ενθαρρύνουν και διευκολύνουν την εφαρμογή τους. Αυτό σημαίνει ενημέρωση, υποκίνηση, εκπαίδευση και έλεγχο. ”

Στο ίδιο πλαίσιο - βεβαίως με τη σημαντική διαφοροποίηση της άμεσης δημοκρατικής νομιμοποίησης και την ιδιομορφία του ρόλου τους - οφείλουμε, και σ' ευρωπαϊκό επίπεδο, να δούμε τις τεράστιες δυνατότητες που μπορεί ν' αναπτύξει η Τοπική Αυτοδιοίκηση με τις κοινωνικές δομές και δραστηριότητές της, για να συμπαρασταθεί στους πολίτες, να τους φέρει σε καθημερινή επαφή και να συσφίξει έτσι δραστηκά τον κοινωνικό ιστό. Μπαίνοντας σε κάθε σπίτι που έχει ανάγκη, η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί ν' αποδυναμώσει σταδιακά γενεσιουργές αιτίες τρομοκρατίας

και οργανωμένου εγκλήματος, όπως είναι η κοινωνική αδικία, ο ανθρώπινος πόνος, η μοναξιά».

Είναι μια νέα αντίληψη για το ρόλο της Ελληνικής Αστυνομίας, με την έννοια ότι η κυβέρνηση αυτή τη φορά επιδιώκει την ενδυνάμωση του αστυνομικού θεσμού με τη συνεργασία της αστυνομίας με τον υπόλοιπο κρατικό μηχανισμό και ιδίως με τους οργανισμούς της τοπικής και της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

Η ενοποίηση των δυο υπηρεσιών, σηματοδοτεί λοιπόν κατά την άποψή μου μια νέα ιστορική περίοδο. Πρέπει να γίνουν αλλαγές και

πρέπει να γίνουν με σοβαρότητα και υπευθυνότητα για να μην επαναληφθούν τα λάθη του παρελθόντος. Υπάρχουν λιγοστά πορίσματα και ακόμα λιγότερες μελέτες για την Ελληνική Αστυνομία. Αυτές πρέπει να επικαιροποιηθούν και να αξιοποιηθούν σε βάθος χρόνου για την προώθηση των αναγκαίων αλλαγών, που θα είναι ρεαλιστικές και δεν θα αποτελούν μίμηση και μάλιστα κακή μίμηση ξένων μοντέλων και δομών αστυνομίας.

Έχουμε πείρα από ανάλογα πειράματα στο παρελθόν, τα οποία οδηγήσαν σε παταγώδεις αποτυχίες «περί την αναδιάρθρωση των αστυνομικών μας υπηρεσιών», αφού δεν στηρίχθηκαν στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες και στα νέα εγκληματολογικά δεδομένα.

Εφόσον η κυβέρνηση ενδιαφέρεται πράγματι για μια ουσιαστική μεταρρύθμιση του θεσμού της Αστυνομίας πρέπει να λάβει υπόψη της ότι η σημερινή δημοκρατική κοινωνία δεν έχει καμία σχέση με τις δημοκρατικές κοινωνίες του παρελθόντος. Όχι διότι η έννοια της δημοκρατίας μπορεί να διευρύνεται και να επμηκύνεται ως «λάστιχο», αλλά επειδή κάθε εποχή έχει τις δικές της «νόρμες» κοινωνικής ευαισθησίας, ελέγχου και συμμετοχής στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Κάθε εποχή και κάθε κοινωνία πρέπει να έχει την αστυνομία της...

Ποια αστυνομία, όμως;

Οι επιστήμονες (βλέπε Μελέτη για την αναδιάρθρωση της Ελληνικής Αστυνομίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο για λογαριασμό της ΠΟΑΣΥ) υποστηρίζουν ότι η μεταρρύθμιση της Αστυνομίας είναι πολιτική πράξη, υπό την έννοια ότι επιδρά και επηρεάζει τη θέση και τα συμπεριφέροντα πολλών και διαφορετικών ομάδων -ατόμων μέσα και έξω από την αστυνομία. Αυτό σημαίνει ότι είναι μία πράξη που απαιτεί συναίνεση από τους πολιτικούς, το κοινό και την Αστυνομία.

Η προώθηση και η εφαρμογή αλλαγών πρέπει να συνάδει με τις εξελίξεις των κοινωνικοπολιτικών συνθηκών της χώρας, πράγμα που σημαίνει μελέτη και ικανοποιητική γνώση τους.

Η αύξηση της βίας και της εγκλη-

ματικότητας, ο φόβος του εγκλήματος ή και ακόμη η εμπορευματοποίηση του αισθήματος ανασφάλειας των πολιτών δύνανται να κατευθύνουν τις αλλαγές μόνο με βάση κριτήρια αποδοτικότητας και ενδοσυστημικής αποτελεσματικότητας της Αστυνομίας, δηλαδή να επισκιάσουν άλλες σημαντικές παραμέτρους, όπως τη σχέση της με το κοινό, την ανάγκη δημοκρατικής λειτουργίας του θεσμού κ.λπ.

Κάθε πρόγραμμα αλλαγής πρέπει να βασίζεται στην πλήρη κατανόηση των σχέσεων μεταξύ των σκοπών που χρειάζεται να επιτευχθούν και των δράσεων που χρειάζεται να αναπτυχθούν. Αυτό σημαίνει ότι η προώθηση αλλαγών πρέπει να είναι ρεαλιστική.

Η διαχείριση και οργάνωση της μεταρρύθμισης μπορεί να γίνει από ειδικούς (managers, κοινωνικούς επιστήμονες κ.λπ.) σε συνεργασία όμως με την Αστυνομία. Σε αντίθεση με τους κοινωνικούς επιστήμονες, οι managers δεν διαθέτουν επιστημονική γνώση για τη λειτουργία και τα προβλήματα της οργάνωσης, ιδιαίτερα για τέτοιου τύπου οργανώσεις, γι' αυτό πρέπει να λειτουργούν μαζί με τους υπόλοιπους ειδικούς και άμεσα ενδιαφερομένους.

Η προώθηση καινοτομιών πρέπει να δημιουργεί συνθήκες που ενθαρρύνουν και διευκολύνουν την εφαρμογή τους. Αυτό σημαίνει ενημέρωση, υποκίνηση, εκπαίδευση και έλεγχο. Επομένως, ο θεσμός της Αστυνομίας πρέπει να εργασθεί υπέρ της μεταρρύθμισης και όχι εναντίον της.

Η συμπεριφορά των αστυνομικών και η «κουλτούρα» που κυριαρχεί δεν αλλάζει με κανονιστικές μεταρρυθμίσεις και επεμβάσεις από τα ανώτατα κλιμάκια της ιεραρχίας της οργάνωσης, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του προσωπικού, οι κοινωνικές εξελίξεις και οι σχέσεις των μελών της οργάνωσης με την κοινωνία».

Αν θέλουμε, εν κατακλείδι, να συμβάλλουμε για την αλλαγή σελίδας στην Ελληνική Αστυνομία, δεν πρέπει να βιαστούμε. Οι όποιες αποφάσεις επιβάλλεται να ληφθούν μετά από διάλογο και ώριμες σκέψεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι **δεν υπάρχει πλέον κανένα περιθώριο για νέα λάθη.**

Δημήτρης Γεωργατζής

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Έτσι θα προχωρήσουμε τη νέα τετραετία

Οι προγραμματικές δηλώσεις του υπουργού Εσωτερικών κ. Προκόπη Παυλόπουλου και οι θέσεις του για τον τομέα της Δημόσιας Τάξης και Ασφάλειας, τη δημόσια διοίκηση και τη λαθρομετανάστευση

Τα αποτελέσματα της πολιτικής μας είναι ορατά στον πολίτη, ο οποίος μας εμπιστεύθηκε για μία ακόμη φορά, προκειμένου να περάσουμε στη δεύτερη φάση της εφαρμογής του προγράμματός μας και να προχωρήσουμε γρηγορότερα και αποφασιστικότερα προς την κατεύθυνση της προώθησης των μεταρρυθμίσεων και της οριστικής σύγκρουσης με τις κατεστημένες και ξεπερασμένες δομές και νοοτροπίες συντήρησης. Πιο συγκεκριμένα, σ' αυτή τη νέα θητεία, δίνουμε προτεραιότητα, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες δράσεις:

Δημόσια Τάξη και Ασφάλεια - Πολιτική Προστασία

Πρώτιστο μέλημά του και δευτέρου βαθμού. Προς την κατεύθυνση αυτή:

Πρώτιστο μέλημά μας είναι η διάθεση των κάθε είδους οργάνων της δημόσιας τάξης στην υπηρεσία του Ανθρώπου και του Πολίτη, με πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων του. Εδώ εντάσσεται ως προτεραιότητα η διασφάλιση της αγωγής και αποτελεσματικής συνεργασίας των 3 ένστολων σωμάτων που υπάγονται στο, ενιαίο πλέον, Υπουργείο Εσωτερικών, αφενός με την αναβαθμισμένη Πολιτική Προστασία και, αφετέρου, με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και ιδίως τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώ-

Α. Προχωρούμε σταδιακά στην επίλυση των εναπομεινάντων προβλημάτων του προσωπικού των ανωτέρω σωμάτων, τόσο σε θεσμικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, ενισχύοντας τη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα σ' αυτό και το κοινωνικό σύνολο. Η Κυβέρνηση ξεκίνησε στην προηγούμενη θητεία της και θα ολοκληρώσει σε αυτή τη θητεία την εκπλήρωση των δεσμεύσεών της σε ό,τι αφορά τα μισθολογικά ζητήματα των Σωμάτων Ασφαλείας. Αλλά και,

παραιτέρω, λαμβάνουμε ειδική μέριμνα, ηθική και υλική, για τους χαμηλόβαθμους αστυνομικούς, πυροσβέστες, ειδικούς φρουρούς, συνοριοφύλακες και αγροφύλακες, οι οποίοι βρίσκονται σταθερά στο πλευρό των πολιτών που τους έχουν ανάγκη, εκτελώντας το καθήκον τους συχνά υπό αντίξοες συνθήκες.

Β. Μελετάται η ίδρυση επιτελικού οργάνου, συντονιστικού της δράσης της Ελληνικής Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής και της προσφάτως ιδρυ-

θείσας Ελληνικής Αγροφυλακής. Σκοπός της θεσμικής αυτής καινοτομίας είναι η αρμονική συνεργασία των Σωμάτων αυτών προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, χωρίς βεβαίως να θίγεται στον πυρήνα της η αυτοτέλεια του ρόλου και της αποστολής τους. Όπως έχουμε τονίσει επανειλημμένα, η Ελληνική Αγροφυλακή θα προσαρμοστεί ιδίως σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Αναφέρεται ενδεικτικά ο έλεγχος εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου

ου για τη μόλυνση και ρύπανση του εδάφους και των υδάτων, τη διάθεση επικίνδυνων αποβλήτων, τη διανομή και χρήση φυτοφαρμάκων και γενετικά τροποποιημένων οργανισμών κλπ. Επίσης θα συμμετέχει στις προσπάθειες για την πρόληψη των φυσικών καταστροφών αλλά και στην αντιμετώπιση των συνεπειών τους.

Γ Πέραν τούτου: Θωρακίζουμε πλήρως τα δικαιώματα των πολιτών, λαμβάνοντας, παράλληλα, ειδική μέριμνα για την προστασία ειδικών ομάδων του πληθυσμού, όπως είναι οι ανήλικοι, οι υπερήλικες, οι επαγγελματίες, οι μειονότητες και οι οικονομικοί μετανάστες.

Συνεχίζουμε την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών και καλύπτουμε σταδιακά τις κενές οργανικές θέσεις στα Σώματα Ασφαλείας (Αστυνομία - Πυροσβεστική - Αγροφυλακή), στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων μας.

Προωθούμε συστηματικά την απαλλαγή των Σωμάτων Ασφαλείας από καθήκοντα που είναι ξένα προς την αποστολή τους και τα αποσπούν από το πρώτιστο μέλημά τους που είναι η θωράκιση της ασφάλειας των πολιτών.

Θέλουμε τον Αστυνομικό, τον Ειδικό Φρουρό, τον Πυροσβέστη τον Συνοριοφύλακα και τον Αγροφύλακα στο δρόμο, στη γειτονιά, στους αγρούς, κοντά στον πολίτη, αρωγό και συμπαραστάτη του. Γι' αυτό και αυξάνουμε τις περιπολίες, στοχοποιούμε την εγκληματικότητα και προσανατολίζουμε τα Σώματα Ασφαλείας σταθερά προς την κατεύθυνση αυτή.

Προτεραιότητά μας αποτελεί η δια βίου εκπαίδευ-

ση των υπηρετούντων στα Σώματα Ασφαλείας. Προς την κατεύθυνση αυτή βελτιώνουμε τη σχετική υλικοτεχνική υποδομή, αξιοποιούμε τις εφαρμογές των μέσων πληροφορικής και επικοινωνιών και αυξάνουμε τους πόρους, με γνώμονα τη διαμόρφωση σύγχρονου και ορθολογικού εκπαιδευτικού συστήματος, προσαρμοσμένου στις απαιτήσεις της νέας εποχής.

Αναμορφώνουμε το Πειθαρχικό Δίκαιο των ενστολών, σε πλήρη συμμόρφωση προς τις επιταγές του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Προχωρούμε με γοργούς ρυθμούς στην έκδοση των προβλεπόμενων από τον ν. 3144/2003 προεδρικών διαταγμάτων σχετικά με τους όρους και τις συνθή-

κες υγιεινής και ασφάλειας των υπηρετούντων στα Σώματα Ασφαλείας.

Συνεργαζόμαστε με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων στα Σώματα Ασφαλείας, οικοδομώντας σχέσεις εμπιστοσύνης με το προσωπικό, με γνώμονα τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών.

Πιστεύουμε στη δημοκρατική και με ευαισθησία λειτουργία των Σωμάτων Ασφαλείας, τόσο στο εσωτερικό τους όσο και προς την κοινωνία και δεσμευόμαστε ότι θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας προς την κατεύθυνση της εξάλειψης των ακραίων συμπεριφορών και των κάθε είδους αντιπαλοτήτων και τη διαμόρφωση αгаστικής συνεργασίας τους προς την κοινωνία.

Ειδικότερα, όσον αφορά

την Ελληνική Αστυνομία, συγκροτείται Επιτροπή με έργο τον επανακαθορισμό των στόχων (φρούρηση-επιτήρηση-διάθεση μέσων), ώστε να εξοικονομηθούν και να απελευθερωθούν αστυνομικές δυνάμεις και μέσα χάριν της προστασίας των πολιτών.

Η μεταρρύθμιση της Διοίκησης

Μεταρρύθμιση της Διοίκησης, με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στον πολίτη και με ριζικό ανασχεδιασμό των υπάρχουσων δομών και διαδικασιών. Η Διοικητική Μεταρρύθμιση που προωθούμε στηρίζεται σε μια διαφορετική φιλοσοφία, αντίστροφη προς εκείνη που είχε ακολουθηθεί στο παρελθόν, ιδίως σε ό,τι αφορά την εμπέδωση της εμπιστοσύνης του πολίτη προς το Κράτος: **Το Κράτος εμπιστεύεται πλήρως και επιβραβεύει τον νομοταγή πολίτη, αλλά τιμωρεί τον παραβάτη.** Μόνον έτσι διασφαλίζεται η πιστή τήρηση της νομιμότητας και των αρχών του Κράτους Δικαίου.

Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόζουμε ειδικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τη «**Διοικητική Μεταρρύθμιση**», το οποίο εκπονείται για πρώτη φορά, αφού στο Γ' Κ.Π.Σ. δεν υπήρξε τέτοιο Πρόγραμμα, με τις γνωστές σε όλους μας συνέπειες για την κατάσταση της Δημόσιας Διοίκησης. **Πρόκειται για το σημαντικότερο πρόγραμμα διοικητικής μεταρρύθμισης, τόσο σε εύρος όσο και σε στήριξη, που έχει εκπονηθεί ποτέ για την αναδιοργάνωση των κρισιμότερων δημόσιων υπηρεσιών, ύ-**

€ 631 εκ. ώστε, στο πλαίσιο της 4ης προγραμματικής περιόδου, να ολοκληρώσουμε τη ριζική ανασυγκρότηση της Διοίκησης, με αιχμή του δόρατος την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και την καθιέρωση των ψηφιακών συναλλαγών με τον πολίτη. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» ενισχύει - μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αξιοποίησης και εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού, ανασχεδιασμού του θεσμικού πλαισίου και απλούστευσης διαδικασιών, ιδίως χάρη στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών - τους ακόλουθους τομείς:

- Της Επιχειρηματικότητας.*
- Της Κοινωνικής Ασφάλισης.*
- Της Αγροτικής Πολιτικής.*
- Της Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.*
- Της Πολιτικής Προστασίας, η οποία αναβαθμίζεται σε υπηρεσία με κομβική θέση στο*

“ Να προχωρήσουμε γρηγορότερα και αποφασιστικότερα προς την κατεύθυνση της προώθησης των μεταρρυθμίσεων και της οριστικής σύγκρουσης με τις κατεστημένες και ξεπερασμένες δομές και νοοτροπίες συντήρησης. ”

πλαίσιο του όλου κρατικού μηχανισμού. Της Μεταναστευτικής πολιτικής. Της Δικαιοσύνης.

Επισημαίνεται ότι, σε όλους τους ανωτέρω οριζόντια δράση η προώθηση της ισότητας γυναικών και ανδρών και της διασφάλισης ίσων ευκαιριών σε γυναίκες και άνδρες.

Η μείωση του χρόνου απονομής των συντάξεων, η μείωση του κόστους της γραφειοκρατίας για τις επιχειρήσεις κατά 25%, η συντόμευση του χρόνου έκδοσης πιστοποιητικών κατά 50%, ο αυστηρός έλεγχος των

προμηθειών των νοσοκομείων, η ταχύτερη απονομή της Δικαιοσύνης είναι οι κυριότερες παρεμβάσεις που προβλέπονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση». Έμφαση έχει δοθεί επίσης σε κοινωνικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, όπως είναι η ενίσχυση της προσβασιμότητας των δημόσιων κτιρίων στα άτομα με Αναπηρίες και η εμπέδωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών αλλά και της εν γένει ισότητας των ευκαιριών για όλους.

Δείγμα γραφής της προωθούμενης προσπάθειας για ουσιαστική αναδιοργάνωση και εξορθολογι-

σμό της Διοίκησης αποτελεί, άλλωστε, και η ενοποίηση των Υπουργείων που πραγματοποιήθηκε, όπως είναι ιδίως η συγχώνευση των Υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης. Με τον τρόπο αυτόν υπηρετείται η αρμονική και αποτελεσματική λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και, τελικά, η απτή βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη, ιδίως σε ώρες κρίσης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.

Η γραφειοκρατία

Καταπολέμηση της γραφειοκρατίας - απλούστευση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών, ιδίως μέσω της εφαρμογής Ολοκληρωμένης Ψηφιακής Στρατηγικής για τη Δημόσια Διοίκηση και των μεγάλων έργων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που εκτελεί η Κοινωνία

της Πληροφορίας Α.Ε. Αιχμή του δόρατος αποτελεί το **Εθνικό Σύστημα Αυθεντικοποίησης**, καθώς και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, που εκπονείται για πρώτη φορά, για τη «Διοικητική Μεταρρύθμιση». Πολύτιμη προς την κατεύθυνση της προώθησης της απλούστευσης διαδικασιών υπήρξε και η εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τις πρόσφατες πυρκαγιές και τις διαδικασίες για την ενίσχυση των πυροπλήκτων. Κατά τα λοιπά:

Ειδικότερα, το Εθνικό Σύστημα Αυθεντικοποίησης στο οποίο θα συνδεθούν όλα τα επιμέρους ψηφιακά συστήματα που αναπτύσσουν οι δημόσιοι φορείς, διαρθρώνεται σε τρία, άρρηκτα συνδεδεμένα, μέρη:

Α. Το Δίκτυο «ΣΥΖΕΥΣΙΣ», το οποίο έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία σε 2.000 φορείς και θα φθάσει, ως το τέλος του έτους, τους 2.900 φορείς.

Β. Την Κεντρική Δικτυακή πύλη «ΕΡΜΗΣ».

Υ. Τη διαχείριση των ψηφιακών πιστοποιητικών του Δημοσίου.

Αποκέντρωση - Τοπική Αυτοδιοίκηση

Οπως έχω τονίσει επανειλημμένα, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν κρίσιμο μοχλό ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών, ιδίως ενόψει του Δ' Κ.Π.Σ., στο πλαίσιο του οποίου αναβαθμίζεται ο ρόλος τους ως κορυφαίων φορέων περιφερειακής ανάπτυξης. Με δεδομένο μάλιστα ότι πάνω από το **80% των πόρων του Δ' Κ.Π.Σ., δηλαδή πάνω από 36 δις ευρώ, κα-**

τευθύνεται στην Περιφέρεια, αντιλαμβάνεται κανείς πόσο καλά προετοιμασμένοι πρέπει να είναι οι ΟΤΑ για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στην επερχόμενη πρόκληση.

Επισημαίνεται ότι, για πρώτη φορά, εκπονήθηκε ειδικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για την 4η Προγραμματική περίοδο 2007-2013 - το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς - και υπήρξε συστηματική και έγκαιρη προετοιμασία, ώστε ν' αποφευχθούν οι δυσλειτούργιες και οι κακές επιδόσεις του Γ' Κ.Π.Σ. Γιατί - και δεν πρέπει να το ξεχνάμε αυτό - τα τρία και πλέον χρόνια της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ ο μέσος όρος απορροφητικότητας των 13 Π.Ε.Π. ήταν μόλις **15,6%**.

Σήμερα, και μετά από 3 χρόνια διορθωτικών παρεμβάσεων, **ο μέσος όρος ξεπέρασε το 67%**, αποδεικνύοντας ότι η συστηματική προσπάθεια μπορεί να ανατρέψει τις κακές επιδόσεις που προκάλεσε η έλλειψη προετοιμασίας από τις Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ. Αυτό σημαίνει ότι το τελευταίο αυτό χρονικό διάστημα είχαμε τετραπλάσια ποσοστά απορρόφησης απ' ό,τι η προηγούμενη Κυβέρνηση για τρίαμιση χρόνια! Με αυτά τα δεδομένα μπαίνουμε στην 4η προγραμματική περίοδο με ευαίονες προοπτικές, αφού πλέον γνωρίζουμε ότι θα πορευθούμε με στρατηγική και σχέδιο για να πετύχουμε το μέγιστο των αναπτυξιακών επιδόσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή ιδιαίτερα σημαντική είναι η πρόβλεψή μας **για τη σύσταση των 13 Αναπτυξιακών Οργανισμών Περιφέρειας: Ένας στην έδρα κάθε Περι-**

Η μεταναστευτική πολιτική

Τα τελευταία τρίαμιση χρόνια διαμορφώσαμε σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική, από τις πιο προοδευτικές στην Ε.Ε., με πλήρη σεβασμό στα κάθε είδους δικαιώματα των υπηκόων τρίτων χωρών. Καθιερώσαμε το καθεστώς των επί μακρόν διαμενόντων, διευκολύναμε την οικογενειακή επανένωση των μεταναστών, συστήσαμε την Εθνική Επιτροπή για την Κοινωνική Ένταξη των Μεταναστών, ενοποιήσαμε την άδεια διαμονής με την άδεια εργασίας, θεσπίσαμε κανόνες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και προχωρήσαμε στη νομιμοποίηση των παράνομων μεταναστών, δίνοντας ευκαιρία νομιμοποίησης σε πάνω από 180.000 παράνομους υπηκόους τρίτων χωρών (στις 30.9.2007 έληξε και η τελευταία προθεσμία που δόθηκε).

Βασική μας προτεραιότητα αποτελεί πλέον η επιτυχής εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Προγράμματος για την Κοινωνική Ένταξη των Μεταναστών («ΕΣΤΙΑ»), στο πλαίσιο του οποίου λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα, τόσο σε θεσμικό επίπεδο όσο και σ' επίπεδο υποδομών και υπηρεσιών, μέσω επιχειρησιακών υποπρογραμμάτων ανά τομέα ένταξης, έτσι ώστε, για πρώτη φορά, να εφαρμόσει η Χώρα μας σύγχρονη και οργανωμένη πολιτική κοινωνικής ένταξης.

Με τη δημιουργία μάλιστα του ενιαίου Υπουργείου Εσωτερικών δρομολογούμε τη δημιουργία όσο το δυνατόν ενιαίου φορέα για τη μετανάστευση και τη λαθρομετανάστευση, ο οποίος θ' αναλάβει τη διαχείριση όλων των πτυχών του μεταναστευτικού φαινομένου. Έτσι, θα υπάρξει και στον τομέα αυτόν ενιαία και αρμονική συνεργασία και συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

φέρειας, με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας στην οποία συμμετέχουν και εκπρόσωποι της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ, για την υποστήριξη του αναπτυξιακού σχεδιασμού αλλά και της εκτέλεσης των έργων σε κάθε Περιφέρεια.

Παράλληλα, συνεχίζεται και ολοκληρώνεται ο διάλογος που έχει ξεκινήσει ο Πρωθυπουργός με τους εκπροσώπους της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ για το μέλλον της διοικητικής

διαίρεσης της Χώρας, ιδίως με γνώμονα τη δημιουργία ισχυρότερων και αποτελεσματικότερων ΟΤΑ.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχουμε ήδη θεσμοθετήσει ουσιαστικά κίνητρα, ιδίως με τον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, τα οποία θα εξειδικεύσουμε και θα ενισχύσουμε περαιτέρω, επίσης σε συνεργασία με τα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Υπουργείο Δημόσιας Τάξης: Ένα κατάλοιπο άλλων εποχών

Τα υπέρ και τα κατά της υπαγωγής της Ελληνικής Αστυνομίας
στο υπουργείο Εσωτερικών

Η ανακοίνωση του νέου κυβερνητικού σχήματος, όπως αυτό προέκυψε απ'

**Του Κωνσταντίνου
Π. Δούβλη,
Εγκληματολόγου**

τις εκλογές της 16ης Σεπτεμβρίου, έκρυβε μια ευχάριστη έκπληξη για όσους από καιρό είχαν εισηγεί τον αναχρονιστικό χαρακτήρα ύπαρξης και λειτουργίας ενός υπουργείου Δημόσιας Τάξεως. Η συγχώνευσή του με το υπουργείο Εσωτερικών ήταν μια επιτακτική πράξη, όχι μόνο συμβολισμού αλλά

και μια ασφαλιστική δικλίδα πιο εύρυθμης λειτουργίας της κρατικής μηχανής. Πολλοί και ποικίλοι είναι οι λόγοι που επέβαλαν αυτή την συγχώνευση. Ακολουθεί μια παράθεση των κυριότερων εξ αυτών:

• Ζήτημα Δημοκρατίας και συμβολισμού:

Ένα ξεχωριστό υπουργείο αφιερωμένο στην τήρηση

της «Δημόσιας Τάξης» καταδεικνύει την ανωριμότητα ενός δημοκρατικού πολιτεύματος που δεν εμπιστεύεται τους πολίτες και θεωρεί την «τήρηση της Τάξης»- με την προ-μεταπολιτευτική έννοια- κομβικό σημείο. Οι πολίτες θεωρούνται εν δυνάμει ύποπτοι, ανώριμοι να χειριστούν σωστά τις ελευθερίες τους στα πλαίσια μιας συνταγμένης Πολιτείας και το κράτος αισθάνεται την

ανάγκη να αφιερώσει ένα ξεχωριστό κρατικό μηχανισμό για να τους εποπτεύει. Δεν είναι τυχαίο πως καμία άλλη χώρα της Ε.Ε. δεν διαθέτει αντίστοιχο Υπουργείο και πως μόνο ανώριμες και μη στέρεες Δημοκρατίες, όπως αυτή της Αλβανίας επιστρατεύουν αντίστοιχους κρατικούς μηχανισμούς.

• Ζήτημα εμπιστοσύνης στα Σώματα Ασφαλείας:

Ως γνωστόν τα Σώματα Ασφαλείας στην Ελλάδα έχουν ένα σκοτεινό παρελθόν το οποίο πηγάζει απ τον εξωθεσμικό και παράνομο τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν απ το καθεστώς της χούντας. Με την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, προέκυψε η ανάγκη να

“ Οι δομές και οι λειτουργίες ενός υπουργείου μπορούν να αλλάξουν με ένα Προεδρικό Διάταγμα. Οι νοοτροπίες και οι πρακτικές όμως είναι κοινωνικές διεργασίες και απαιτούν χρόνο, επιμονή και υπομονή. ”

◀ ελεγχθούν τα Σώματα Ασφαλείας και, δια του ασφυκτικού πολιτικού ελέγχου, να αποτραπεί κάθε επιθυμία για αντιδημοκρατικές κινήσεις από τα στελέχη τους. Η καχυποψία της Πολιτείας απέναντι στο Αστυνομικό Σώμα ήταν δεδομένη γι' αυτό και προχώρησε και η ενοποίηση των Σωμάτων Ασφαλείας, όπως προκύπτει και απ' την εισηγητική έκθεση προς την Βουλή των Ελλήνων. Με την υπαγωγή της ενιαίας πλέον Αστυνομίας απευθείας στον υπουργό (και την ταυτόχρονη κατάργηση του Αρχηγείου) υπήρχε απόλυτος έλεγχος - αλλά και ευνουχισμός - της Αστυνομίας από μια Πολιτεία που δεν εμπιστευόταν τα όργανα της Τάξης.

Πλέον, η Δημοκρατία μας και ώριμη και σταθερή είναι για να μην έχει χρεία τέτοιων πρακτικών. Η Αστυνομία στελεχώνεται από έντιμους και δημοκράτες αστυνομικούς που, όχι μόνο δεν έχουν ανάγκη, αλλά ζημιώνονται από έναν ασφυκτικό πολιτικό έλεγχο των πράξεών τους. Ο πολιτικός προϊστάμενος πρέπει να ελέγχει και να χαράσσει πολιτική, αλλά

δεν έχει πλέον ανάγκη να ανησυχεί για τυχόν αντιδημοκρατικές παρασπονδίες των στελεχών των Σωμάτων Ασφαλείας, άρα δεν υφίσταται λόγος «καπελώματος» της Αστυνομίας δια ενός στραγγαλιστικού πολιτικού ελέγχου. Οι σύγχρονοι αξιωματικοί και λόγω φρονήματος και λόγω παιδείας, δικαιούνται να απολαμβάνουν μιας σχετικής αυτονομίας. Οι σχέσεις εμπιστοσύνης με την Πολιτική Ηγεσία και τον λαό έχουν πλέον αποκατασταθεί.

• Ζήτημα εύρυθμης λειτουργίας της Κρατικής μηχανής:

Τα Σώματα ασφαλείας είναι εξ ορισμού αναπόσπαστο κομμάτι του Κρατικού μηχανισμού. Οι λειτουργίες τους είναι όμορες με πολλά άλλα τμήματα του ευρύτερου Δημοσίου τομέα και μοιραία αλληλοεπηρεάζονται. Η ύπαρξη ενός ξεχωριστού υπουργείου Δημόσιας Τάξης δε συμβάλλει στην ομογενοποίηση των κρατικών λειτουργιών. Υπό την σκέπη του υπουργείου Εσωτερικών, οι δράσεις των Σωμάτων Ασφαλείας συντονίζονται με αυτές

άλλων υπηρεσιών, παράμετρος ιδιαίτερος σημαντική ειδικά σε περιόδους κρίσης. Οι σύγχρονοι καιροί και οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν οι σύγχρονες απειλές απαιτούν ενιαίο συντονισμό, όχι μόνο των Σωμάτων Ασφαλείας αλλά και άλλων υπηρεσιών που λειτουργούν ως μια αλυσίδα. Δεν είναι δυνατόν λοιπόν σε μια τόσο μικρή χώρα όπως η Ελλάδα να υπάρχουν στεγανά μεταξύ υπηρεσιών που να πηγάζουν από την υπακοή σε ξεχωριστούς μηχανισμούς και συστήματα διοίκησης.

Το Λιμενικό Σώμα

Μοναδικό αρνητικό σημείο κρίνεται η μη ενσωμάτωση του Λιμενικού Σώματος στο νέο υπουργείο. Αν πρόθεση της Κυβέρνησης - όπως ακούγεται - είναι να ενοποιήσει τις λειτουργίες της Ασφάλειας της χώρας υπό την «ομπρέλα» του υπουργείου Εσωτερικών, θα έπρεπε να συμπεριληφθεί σε αυτούς τους σχεδιασμούς και το Λιμενικό Σώμα, το οποίο έχει ακριβώς την ίδια αποστολή με την Αστυνομία, αλλά σε διαφορετικό πεδίο δράσης

(Λιμένες και θαλάσσιο χώρο.)

Θετική λοιπόν κρίνεται η κυβερνητική πρωτοβουλία για την συγχώνευση των δύο υπουργείων, με βάση τους προαναφερθέντες λόγους. Είναι όμως αναγκαίο, μαζί με την νέα δομή, να υπάρξει και νέα νοοτροπία στις τάξεις της Πολιτικής και Φυσικής Ηγεσίας. Η θετική αυτή εξέλιξη δε θα σημαίνει τίποτα αν οι Αστυνομικοί συνεχίσουν να ασχολούνται με ξένα προς αυτούς καθήκοντα, παραμένουν ανεκπαιδευτοι και με χαμηλό ηθικό, βιώνουν την αναξιοκρατία καθημερινά και εμφορούνται από την -κακώς εννοούμενη- δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία. Οι δομές και οι λειτουργίες ενός υπουργείου μπορούν να αλλάξουν με ένα Προεδρικό Διάταγμα. Οι νοοτροπίες και οι πρακτικές όμως είναι κοινωνικές διεργασίες και απαιτούν χρόνο, επιμονή και υπομονή. Ας ελπίσουμε πως με το νέο Υπουργείο θα έχουμε και νέα Σώματα Ασφαλείας.

Για να υπάρξει κοινός ρυθμός
χρειάζεται εξαναγκασμός.
Κ. Μάστρακα, Θρύψαλα

Η δημόσια ασφάλεια αποτελεί ένα κοινό αγαθό συνυφασμένο με την κοινωνική αλληλεγγύη και την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών και σε κάθε περίπτωση αναπόσπαστο μέρος του τρίπτυχου «Ελευθερία - Δικαιοσύνη - Ασφάλεια» (του οποίου ένα και μόνο στοιχείο να υποχωρήσει είναι βέβαιη η συνολική κατάρρευση). Αυτό το τρίπτυχο καλείται να υπηρετήσει η (λεγόμενη) Νέα Διακυβέρνηση με πολιτεια-

Του Γιάννη Πανούση
Καθηγητή Εγκληματολογίας

κούς φορείς τα υπουργεία Εσωτερικών & Δικαιοσύνης.

Στο σημερινό άρθρο θ' αναφερθώ στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις προκειμένου το «υφυπουργείο Δημόσιας Τάξης» να μπορεί (εφόσον βέβαια θέλει) να παίξει σωστά το νέο του ρόλο στη διαχείριση των παγκοσμιοποιημένων κρίσεων.

Στο επίπεδο των δομικών και διαρθρωτικών αλλαγών (αλλά και των ενυπαρχόντων συμβολισμών) θα πρότεινα το υπουργείο Δημόσιας Τάξης να συγχωνευόταν με το υπουργείο Δικαιοσύνης υπό το νέο τίτλο: Υπουργείο Δικαιοσύνης, Δημόσιας Ασφάλειας & Προστασίας των Ελευθεριών, να ιδρυθεί (επιτέλους) το τετράκις εξαγγελθέν Ινστιτούτο Αντεγκληματικής Πολιτικής (ώστε να παρέχονται αξιόποινα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία για την εγκληματικότητα), να συγκροτηθεί ένα Κεντρικό Συμβούλιο Πολιτικής για την Ασφάλεια (στο οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των Κομμάτων, ο Συνήγορος του Πολίτη, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ.α.) και να μετονομαστεί η ΕΥΠ σε Υπηρεσία Προστασίας Ελληνικής Δημοκρατίας (με διαφοροποίηση σε ζητήματα εσωτερικής ασφάλειας).

Υπουργεία Ελευθεριών ή κατα-στολών;

Η ενοποίηση με το βλέμμα ενός έγκριτου εγκληματολόγου

Στο θεσμικό επίπεδο επείγει ο εκουχρονισμός και η αναβάθμιση της εκπαίδευσης / επιμόρφωσης των αστυνομικών (χωρίς αγκυλώσεις και συμπλέγματα), η σύνταξη κώδικα καλής συμπεριφοράς και δεοντολογίας αστυνομικών και η βελτίωση του status τους (συνταξιοδοτικό, ασφαλιστικό κ.λπ.).

Κρίσιμες παράμετροι είναι επίσης η (πολιτική) υποστήριξη των Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης της Παραβατικότητας, η ενίσχυση του Αστυνομικού της Γειτονιάς και γενικότερα η ενθάρρυνση όλων των μέτρων πρόληψης. Στο ίδιο πλαίσιο θα έθετα και

τη θέσπιση κινήτρων για είσοδο στο Σώμα περισσότερων γυναικών, Τσιγγάνων, Πομάκων, Ελληνοποντίων κ.ο.κ.

Τέλος, στο επικοινωνιακό επίπεδο κρίνω χρήσιμη τη δημιουργία Αρχείου ταινιών που έχουν γυριστεί με βάση τη ζωή / δράση των αστυνομικών, την ίδρυση Μουσείου Εγκλήματος και Αστυνομίας, τη δημιουργία Ραδιοφωνικού Σταθμού «Μπλε φίλοι» και την επινόηση Μασκότ - συμβόλου της Αστυνομίας. Ένα ειδικό πρόγραμμα Open Day, όπου οι πολίτες θα μπορούν ελεύθερα να επισκέπτονται αστυνομικά τμήματα και να συζη-

τούν με τους εργαζομένους σ' αυτά, θα βοηθούσε στην άρση των προκαταλήψεων. Γνωρίζω ότι η ανασφάλεια συνιστά μια βραδυφλεγής βόμβα για την κοινωνική μας ζωή αλλά και για την ίδια τη Δημοκρατία.

Γνωρίζω ότι η παγκοσμιοποίηση του εγκλήματος (κυρίως οι πολυεθνικές Μαφίες) και της τρομοκρατίας (ιδίως των τυφλών κτυπημάτων) έχουν επηρεάσει τόσο πολύ τους πολίτες ώστε να ζητάνε πλέον από μόνοι τους περισσότερη καταστολή (προς κάθε κατεύθυνση). Γνωρίζω ότι η μπλε (υπο)κουλτούρα της Αστυνομίας χρειάζεται χρόνο για ν' αποδεχθεί το δημοκρατικό έλεγχο και να αποζητήσει την κοινωνική συναίνεση.

Επειδή όμως (φαίνεται να) ζούμε σε μια κοινοβουλευτική εποχή (ή περίοδο) γενικότερων συγκλίσεων νομίζω πως θα ήταν ωφέλιμο να καλλιεργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ Πολιτείας και πολίτη κι ένα κλίμα συνεργασίας μεταξύ των κομμάτων (και των λοιπών εμπλεκομένων φορέων).

Σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει η νέα ηγεσία να προγραμματίσει:

Συναντήσεις με Προέδρους Δικηγορικών Συλλόγων (Αθήνας, Πειραιά, Θεσσαλονίκης) (για ζητήματα συνεργασίας με Αστυνομία και ευρύτερα θέματα).

Συναντήσεις με Ένωση Δικαστών

“ Η απομόνωση / αποξένωση του αστυνομικού από το κοινωνικό σώμα καταλήγει σε μια εσωστρέφεια του ίδιου του θεσμού με απώτερη συνέπεια την εμπέδωση / διεύθυνση αντιλήψεων του τύπου «εμείς ενάντια στους άλλους».

και Εισαγγελέων (για ζητήματα τάξης στα Δικαστήρια και ευρύτερα θέματα).

Συναντήσεις με Προέδρους Νομικών Σχολών (για εισαγωγή μαθήματος «Δίκαιο Δημόσιας Τάξης»).

Συναντήσεις με Καθηγητές Εγκληματολογίας (ελεύθερη συζήτηση για την εγκληματικότητα).

Ως γνωστόν, η κατοχύρωση και διατήρηση της δημόσιας τάξης / ασφάλειας και η προστασία της κρατικής ασφάλειας συνιστούν το κύριο έργο της Αστυνομίας. Τούτο δεν σημαίνει βέβαια ότι η Αστυνομία δεν πρέπει να αναλάβει έργο πρόληψης ή ότι η βία συνιστά το μοναδικό τρόπο επίλυσης προβλημάτων, τα οποία καλείται να διαχειριστεί η Αστυνομία.

Τα ΜΜΕ

Η Αστυνομία παρουσιάζεται από τα ΜΜΕ ως ο μοναδικός φορέας επίσημου κοινωνικού ελέγχου, ως ο αποκλειστικός υπεύθυνος για κάθε κατασταλακτική ενέργεια. Η πολιτική ευθύνη στη λήψη κρίσιμων αποφάσεων, η κοινωνική ευθύνη στην πρόλη-

ψη, αλλά ακόμα και η προσωπική ευθύνη στις επιλογές αποσιωπούνται.

Η απομόνωση / αποξένωση του αστυνομικού από το κοινωνικό σώμα καταλήγει σε μια εσωστρέφεια του ίδιου του θεσμού με απώτερη συνέπεια την εμπέδωση / διεύθυνση αντιλήψεων του τύπου «εμείς ενάντια στους άλλους».

Θεωρώ τραγικό λάθος τη «γενίκευση», τον απόλυτο αφορισμό που επιπίπτει επί όλου του Σώματος, το στιγματισμό, την ετικέτα και τα συναφή στερεότυπα. Κρίσιμες παράμετροι για την αξιολόγηση μιας αστυνομικής επιχείρησης είναι: η νομιμότητα της επέμβασης, η βασιμότητα των μέτρων και η κοινωνική αποδοχή του αποτελέσματος.

Αυτή τη διαντίδραση «Αστυνομίας - Κοινότητας» πρέπει να υπηρετούν τα ΜΜΕ ορίζοντας τις αρχές με βάση τις οποίες θα αξιολογούμε περιπτώσεις που ευνοούν το κλίμα εμπιστοσύνης (ή δυσπιστίας), χωρίς όμως έξωθεν παρεμβάσεις.

Ίσως είναι πολύ αισιόδοξο να περιμένει κανείς είτε να «επανιδρυθεί το κράτος» μέσω της αλλαγής ρόλου των αστυνομικών είτε να δοκιμαστεί «η συμμετοχική δημοκρατία» στο πεδίο της αντεγκληματικής πολιτικής. Στα δύσκολα όμως φαίνονται οι καπετάνιοι (μπλε ή πράσινοι δεν έχει σημασία, αφού το έγκλημα είναι μια τρικυμία που μπορεί να μας βουλιάξει όλους).

Η τέχνη της ανάκρισης

Πώς πρέπει να γίνεται η εξέταση προσώπων κατά την έρευνα εγκλημάτων. Τα συνήθη λάθη και τα εμπόδια για μια αποτελεσματικότερη διερεύνηση ανεξιχνίαστων υποθέσεων

Η έρευνα δείχνει ότι τα περισσότερα εγκλήματα εστιάζονται με τη βοήθεια που δίνουν οι άνθρωποι προς τους ερευνητές, μέσα από μαρτυρίες και ομολογίες. Η βοήθεια των εγκληματολογικών εργασιών στη λύση εγκλημάτων δεν είναι τόσο σημαντική σε ποσοστό, όσο η

**Του Ιωσήφ Καμπανάκη
Τμήμα Ανάλυσης
Εγκληματικότητας
Α.Ε.Α.**

βοήθεια του ανθρώπινου παράγοντα. Το 90% περίπου των εγκλημάτων με άγνωστο δράστη λύνονται έπειτα από πληροφορίες που αποκτούν οι αστυνομικοί από πρόσωπα (θύματα, μάρτυρες, υπόπτους, δράστες) και μόνο το 10% περίπου λύνονται με επεξεργασία φυσικών αποδείξεων (αποτυπώματα, ίχνη, πειστήρια, κ.α.). Επίσης, έρευνες δείχνουν ότι οι αστυνομικοί μετά την «παραδοσιακή εκπαίδευσή» τους και μετά από χρόνια εργασίας, αντίθετα με αυτό που πιστεύει ο κόσμος, δε διαφέρουν από άλλους επαγγελματίες (γιατρούς, κοινωνικούς επιστήμονες, κ.α.) αλλά και από απλούς ανθρώπους ως προς τις ικανότητές τους στην εξέταση προσώπων μέσω ενός διαλόγου που υπακούει σε κανόνες, όπως είναι η ανάκριση. Μάλιστα, παρουσιάζουν πολλές αδυναμίες και χαμηλό επίπεδο ικανότητων εξέτασης. Πιο συγκεκριμένα, παρατηρείται ότι οι

εξεταστές-αστυνομικοί έχουν φτωχές τεχνικές εξέτασης, διατυπώνουν ακατάλληλες για την κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ερωτήσεις, οι τρόποι τους δεν είναι επαγγελματικοί, κάνουν παραπειστικές ερωτήσεις, προσπαθούν περισσότερο να βρουν ενοχοποιητικά στοιχεία για τον ύποπτο και δεν επιδεικνύουν αρμόζουσα συμπεριφορά. Άλλες αδυναμίες που παρουσιάζουν σχετίζονται με τις συχνές διακοπές κατά την αφήγηση του μάρτυρα, την υπερβολική χρήση του μοντέλου ερώτηση-απάντηση, την ακατάλληλη σειρά ερωτήσεων, την διατύπωση ερωτήσεων αρνητικού τύπου, την ακατάλληλη γλώσσα, τον απότομο τρόπο ερωτήσεων, τις παρεμβολές, τα επικριτικά σχόλια, κ.α.

Με βάση τις παραπάνω μελέτες, πολλές αστυνομίες επενδύουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων από τους ερευνητές για την εξέταση προσώπων (μαρτύρων, θυμάτων, υπόπτων, κατηγορουμένων), προκειμένου να γίνουν αποτελεσματικότεροι στις εξιχνιάσεις εγκλημάτων.

Η επένδυση γίνεται μέσω της συνεχούς έρευνας και μετάδοσης νέων γνώσεων στους ερευνητές αστυνομικούς, είτε μέσω της βασικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης είτε με την υποστήριξη του έργου τους, ώστε να ενσωματώνουν συνεχώς τη νέα γνώση στην καθημερινή τους δουλειά. Στόχος είναι η εξέταση προσώπων να γίνεται πάντοτε

με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να παρέχει όσο το δυνατόν περισσότερες και ποιοτικότερες πληροφορίες, οι οποίες οδηγούν σε επιτυχημένη έρευνα εγκλημάτων.

Οι δεξιότητες για την εξέταση προσώπων μεταδίδονται μέσω της εκπαίδευσης με ειδικά σχεδιασμένα μαθήματα (interviewing and Interrogation), στο πλαίσιο είτε μιας εκπαίδευσης για επιμόρφωση ερευνητών εγκλήματος (σεμινάριο ντετέκτιβ), είτε στο πλαίσιο μαθημάτων σε σχολή κατάρτισης (εκπαίδευση ανακριτικών υπαλλήλων). Βασικό χαρακτηριστικό τέτοιων εκπαιδύσεων είναι η συμπληρωμα-

τικότητα και η αλληλεπίδραση θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής άσκησης.

Η θεωρία είναι σχεδιασμένη και επικεντρωμένη στην έτοιμη για εφαρμογή γνώση, η οποία γνώση πρέπει να εφαρμοστεί στο πεδίο της δουλειάς από τον εκπαιδευόμενο, αμέσως μόλις αφήσει το εκπαιδευτικό περιβάλλον. Είναι, δηλαδή, απαλλαγμένη από τις «περιττές πληροφορίες», οι οποίες θα ήταν χρήσιμες για επιστημονική μελέτη και έρευνα, αλλά όχι για έναν αστυνομικό, ο οποίος καλείται να μετουσιώσει τα πορίσματα της έρευνας σε πράξη, επιδιώκοντας ένα συγκεκριμένο και εφικτό στόχο, την εξι-

Σωφρονιστικό

παρελθόν,

Συχνά πυκνά έχει συμβεί να ακούμε κάποιον συνάδελφό μας να διαμαρτύρεται είτε επειδή κάποιος ποινικός κρατούμενος έχει αποδράσει με αποτέλεσμα να συνεχίζει το γνώριμο σε αυτόν έργο του, είτε μετά την αποφυλάκισή του να κάνει πάλι τα ίδια. Το σωφρονιστικό σύστημα της χώρας μας επιχειρείται κατά καιρούς να προσαρμοστεί στα σύγχρονα δεδομένα, αλλά τα προβλήματα μέσα κι έξω από τις φυλακές είναι τόσα, που απ' ό,τι φαίνεται θα χρειαστούν πτώσιμες προσπάθειες για να σταματήσουν οι αστο-

**Του Δημήτρη Γεωργατζή
Αστυνομικού Υποδιοικητή**

χίες του συστήματος που

προαναφέραμε. Τι συμβαίνει σήμερα στις φυλακές και πολύ περισσότερο τι πρέπει να γίνει ήταν το αντικείμενο της ατομικής εργασίας στη Σχολή Εθνικής Ασφαλείας του Αστυνομικού Υποδιοικητή και προέδρου της ΠΟΑΞΙΑ κ. Δημήτρη Γεωργατζή. Η «Αξιωματική Αστυνομία» παρουσιάζει τα χρήσιμα συμπεράσματα αυτής της εργασίας σε μια προσπάθεια μιας πιο σφαιρικής ενημέρωσης των αναγνωστών της.

Οξύνονται τα ελλείμματα της σωφρονιστικής πολιτικής

Η χωρητικότητα των φυλακών έχει αυξηθεί από 3.900 άτομα το 1993 σε 5.000 το 2001 και 5.584 το 2005.

Το ζήτημα της μεταχείρισης των κρατούμενων στις φυλακές της χώρας μας είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Όχι μόνο από τη σκοπιά του αυτονόητου σεβασμού στην ανθρώπινη προσωπικότητα και αξιοπρέπεια που επιβάλλεται από τις θεμελιώδεις αρχές του πολιτισμού μας, από το Σύνταγμα και τις διεθνείς συμβάσεις, αλλά και από τη σκοπιά μιας στοιχειώδους προνοητικής αντεγκληματικής πολιτικής.

Για να πάψουν δηλαδή οι φυλακές να αποτελούν αποθήκες ανθρώπων, αλλά και «σχολεία εγκλήματος» που ανακυκλώνουν συνεχώς τους ανθρώπους και τα αδιέξοδα στο πλαίσιο μιας τιμωρητικής αντίληψης για την ποινή και τον παραβάτη.

Επανερχεται στο προσκήνιο, κάθε φορά που θα υπάρξει δημοσιότητα για κάποιο θλιβερό γεγονός (θάνατος κρατούμενου) ή ανάλογα με τις συνεχώς μεταβαλλόμενες επικοινωνιακές ανάγκες των κυρίαρχων Μ.Μ.Ε.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα σωφρονιστικό κώδικα, που απηχεί πράγματι σύγχρονες και προοδευτικές απόψεις, ο κρατούμενος είναι πολίτης που το μόνο δικαίωμα που πρέπει να στερηθεί είναι αυτό της ελευθερίας της κίνησής του.

Όλοι όμως γνωρίζουμε, ότι η πραγματικότητα είναι σε πολύ μεγάλη διάσταση με αυτή την

επαγγελία. Οι καταγγελίες των κρατούμενων, αλλά και η εμπειρία επιστημόνων (νομικών, ιατρών, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών), επιστημονικών φορέων, θεραπευτικών κοινοτήτων, μη κυβερνητικών οργανώσεων, που έχουν παραστάσεις από τους χώρους των φυλακών, επιβεβαιώνουν τα τεράστια ελλείμματα της σωφρονιστικής πολιτικής στη χώρα μας. Ταυτόχρονα οι ομορφικοί αλλά τόσο εύγλωττοι «ξαφνικοί» θάνατοι κρατούμενων από χρήση ναρκωτικών, οι αυτοκτονίες ή «ατυχήματα», μας κάνουν να υποψιαζόμαστε ότι η πραγματικότητα ίσως να είναι ακόμα χειρότερη από όσο ήδη γνωρίζουμε.

Θεωρούμε ότι η κυρίαρχη πολιτική προσέγγιση στις ελληνικές φυλακές, για την καταπολέμηση της κατάχρησης ναρκωτικών ουσιών αποκλειστικά μέσω των αυξημένων μέτρων ασφαλείας, είναι άστοχη. Αναγνωρίζεται βεβαίως ότι η παροχή βοήθειας στα πρόσωπα που έχουν προβλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά, απέχει πολύ από το να είναι ένα απλό θέμα, ιδιαίτερα σε ένα περιβάλλον φυλακών. Δεν υπάρχει καμία απλή ή ενιαία απάντηση όσον αφορά στη προσέγγιση που πρέπει να ακολουθηθεί.

Αποτελεί ντροπή για την κοινωνία μας το γεγονός ότι παρά τις διακηρύξεις του σωφρονιστικού

κώδικα, οι κρατούμενοι στερούνται την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας ενός έστω ανεκτού επιπέδου. Η έλλειψη π.χ. νοσοκόμων σημαίνει ότι διάφοροι εξαρτώμενοι κατάκοιτοι ασθενείς προφανώς άρρωστοι στο τελευταίο στάδιο της ασθένειας, δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις καθημερινές ανάγκες τους (δηλαδή βοήθεια για το φαγητό και τις πλύσεις). Τέτοια έλλειψη μέριμνας θα μπορούσε να ισοδυναμεί με μειωτική μεταχείριση. Παρά το γεγονός ότι σε μεγάλο βαθμό ο πληθυσμός των φυλακών αποτελείται από εξαρτημένους χρήστες ναρκωτικών ουσιών, ωστόσο τα προγράμματα αποκατάστασης απουσιάζουν από τις περισσότερες φυλακές ή καλύπτουν ένα περιορισμένο αριθμό ασθενών. Ότι στα κελιά των φυλακών, που σχεδιάστηκαν ως ατομικά, στοιβάζονται συνήθως 4-6 άνθρωποι. Ότι τα κελιά είναι και αποχωρητήρια χωρίς καν μια διαχωριστική κουρτίνα. Ότι η τόσο αναγκαία για τους κρατούμενους ψυχολογική υποστήριξη απουσιάζει παντελώς. Ότι η δουλειά στη φυλακή, τόσο αναγκαία για την ομαλή ανάπτυξη της προσωπικότητας του κρατούμενου αλλά και για τον ευεργετικό υπολογισμό των ημερών κράτησής του, δεν προσφέρεται σε όλους και συχνά γίνεται πεδίο άσκησης πολιτικής προνομακών σχέσεων από τις διοικήσεις των φυλακών.

Ταυτόχρονα, τα ελλείμματα της σωφρονιστικής πολιτικής οξύνονται από το γεγονός ότι απουσιάζει μια διαφορετική προσέγγιση στα ζητήματα της αντεγκληματικής πολιτικής. Δεν είναι τυχαίο ότι θετικές μεταρρυθμίσεις, που αποτελούν ήδη νόμους του κράτους, όπως οι εναλλακτικοί τρόποι έκτισης της ποινής μένουν στα χαρτιά.

Η φυλάκιση επιφέρει σοβαρό ρήγμα στις σχέσεις των κρατούμενων με τις οικογένειές τους και το ευρύτερο κοινωνικό και επαγγελματικό τους περιβάλλον.

Οι συνέπειες του εγκλεισμού, κοινωνικές (εξαιτίας του στίγματος), ψυχολογικές (λόγω του άγχους και του ιδρυματισμού) και οικονομικές (εξαιτίας της απομάκρυνσης από την αγορά εργασίας, του στίγματος και της ύπαρξης ποινικού μητρώου), παραπέμπουν

σύστημα: παρόν και μέλλον

Οι προτάσεις για ένα καλύτερο αύριο

Τι πρέπει να γίνει για ένα αξιόπιστο σωφρονιστικό σύστημα κατά τη διάρκεια της κράτησης, αλλά και μετά την έκτιση των ποινών

Μετά τα προαναφερθέντα οι προτάσεις μπορούν να κινηθούν προς τις εξής κατευθύνσεις:

Α Η δυνατότητα μιας μελλοντικής ρύθμισης για να μειωθεί ο αριθμός των αλλοδαπών στο ελληνικό σύστημα φυλακών, δεν πρέπει με κανένα τρόπο να ελαττώσει τις προσπάθειες που είναι επιβεβλημένες ώστε να επιλύσουν το πρόβλημα του υπερπληθυσμού. Η κατασκευή των νέων φυλακών είναι από καιρό ένα κεντρικό δόγμα στην προσέγγιση από τις ελληνικές αρχές της αντιμετώπισης του προβλήματος του υπερπληθυσμού. Η χωρητικότητα των φυλακών έχει αυξηθεί από 3.900 άτομα το 1993 σε 5.000 το 2001 και 5.584 το 2005.

Εντούτοις, η άνοδος του πληθυσμού των φυλακών, συνεχίζει να ξεπερνά την αύξηση στη χωρητικότητα. Ακόμη και τα τρέχοντα σχέδια, να ανοίξουν έξι νέες φυλακές πριν από το τέλος του 2007, οι οποίες θα διαθέτουν 2.400 επιπλέον θέσεις, θα είναι

κατά πάσα πιθανότητα κατά ένα μεγάλο μέρος, ανεπαρκή για να ικανοποιήσουν τις μελλοντικές ανάγκες. Μια σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, επεξηγεί τη δυσκολία της απόπειρας επίλυσης του ζητήματος του υπερπληθυσμού απλώς μέσω της αυξανόμενης χωρητικότητας. Σε αντίθεση εκεί, προώθηση πολιτικών ώστε να περιοριστεί ή και να προσαρμοστεί ο αριθμός των προσώπων που στέλνονται στη φυλακή τείνει να είναι ένα σημαντικό στοιχείο στη διατήρηση του πληθυσμού των φυλακών σε ελεγχόμενο επίπεδο.

Β Την όσο το δυνατόν μειωμένη χρήση της στερητικής της ελευθερίας ποινής, δηλαδή της φυλάκισης (αποποινικοποίηση ορισμένων αδικημάτων με παράλληλη εφαρμογή διοικητικών κυρώσεων) και το άνοιγμα της φυλακής στην έξω κοινωνία-διατήρηση της επικοινωνίας με το περιβάλλον, με τη διευρυσμένη λειτουργία θεσμών, όπως οι άδειες εξόδου (ιδιαίτερα για μητέρες κρατούμενες), η υπό όρο απόλυ-

Οι νομαρχίες

Στην ίδια προσπάθεια εμπλέκεται και η τοπική αυτοδιοίκηση (νομαρχίες) με τη λειτουργία επιτροπών κοινωνικής υποστήριξης και τη δημιουργία ξενώνων για τη διαμονή αποφυλακισμένων και επιχειρήσεων ή μονάδων για την απασχόλησή τους. Ωστόσο, όλο αυτό το φιλόδοξο σχέδιο βρίσκεται προς το παρόν στα χαρτιά. Ενώσει της αναμενόμενης υλοποίησής του, απαιτείται η αξιοποίηση ως μαθημάτων για το αύριο των παθημάτων του χθες και του σήμερα. Αν συνεχίσουμε να πορευόμαστε χωρίς πυξίδα και επίγνωση του προορισμού μας, θα έχουμε την τύχη κάθε ακυβέρνητου πλοίου που πλέει υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες σε άγνωστες θάλασσες. Αν συνεχίσουμε να αναπαράγουμε τις αντιφάσεις της ποινικής δικαιοσύνης και να την απονέμουμε με βιασύνη, προχειρότητα και καθυστέρηση, δηλ. αναξιόπιστα, δεν μπορούμε να έχουμε απαιτήσεις από τους ανθρώπους που υποκείνται στον ποινικό καταναγκασμό. Στο πλαίσιο αυτό ζητούμενο είναι να επανεξετάσουμε τις αντιδράσεις μας στις αξιόπινες πράξεις και να τις μετατρέψουμε από εμπόδια ζωής σε εφόδια νομιμότητας.

σε μηχανισμούς κοινωνικού αποκλεισμού.

Η προετοιμασία της επανένταξης με βάση ένα νομοθετικό πλαίσιο με καινοτόμους θεσμούς που δεν εφαρμόζονται (π.χ. ημελεύθηρη διαβίωση), με δεδομένες τις περιγραφείσες συνθήκες κράτησης (κυρίως λόγω του υπερπληθυσμού), τις δυσκολίες στην επικοινωνία με τον έξω κόσμο (ιδιαίτερα των μητέρων με ανήλικα παιδιά), τις περιορισμένες θέσεις εργασίας (για δραστηριοποίηση και μείωση της ποινής) και την ανεπάρκεια προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης (για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σύμφωνα με την αγορά εργασίας) κατά τη διάρκεια της φυλάκισης, αλλά και η σχεδόν ανύπαρκτη μετασωφρονιστική προστασία μετά την αποφυλάκιση δυσχεραίνουν τους όρους επανόδου στην κοινωνία.

“ Αποτελεί ντροπή για την κοινωνία μας το γεγονός ότι παρά τις διακηρύξεις του σωφρονιστικού κώδικα, οι κρατούμενοι στερούνται την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας ενός έστω ανεκτού επιπέδου. ”

ση, το συχνό και χωρίς περιορισμούς στα πρόσωπα επισκεπτήριο, με σκοπό οι επισκέψεις να επιτρέπονται υπό εύλογα ανοιχτές συνθήκες. Να προσφέρεται ένας πιο γενναϊόδωρος χρόνος επίσκεψης και να καταρτιστούν ειδικοί κανόνες για τις ρυθμίσεις επίσκεψης σε φυλακές δύσκολης πρόσβασης, οι οποίοι πρέπει να αντιμετωπίζουν, μεταξύ άλλων, τη διάρκεια των επισκέψεων και τις πιθανές μορφές βοήθειας στους επισκέπτες, την τακτική είσοδο στη φυλακή προσώπων και ομάδων στήριξης, τη διοργάνωση ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και διαλέξεων, κλπ.

Γ Την καλύτερη διαβίωση μέσα στη φυλακή, όταν η στερητική της ελευθερίας ποινή είναι απολύτως αναγκαία, σε συνδυασμό με το σεβασμό των δικαιωμάτων των κρατουμένων, και τη σημασία του να είναι σε θέση να διατηρήσουν οι φυλακισμένοι καλή επαφή με τον εξωτερικό κόσμο και να προωθηθούν τέτοιες επαφές.

Δ Τη λειτουργία στη φυλακή προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης από εξειδικευμένους φορείς, που να υποστηρίζουν, εκπαιδεύουν και καταρτίζουν τους κρατούμενους, με σκοπό τη διευκόλυνση της κοινωνικής και επαγγελματικής τους επανένταξης, τα οποία να συνεχίζονται και μετά την αποφυλάκιση.

Ε Βελτίωση των συνθηκών κράτησης στα Αστυνομικά καταστήματα.

Έχει επισημανθεί και διαπιστωθεί ότι σε μερικές αστυνομικές υπηρεσίες οι τρέχουσες συνθήκες είναι απαράδεκτες για άτομα τα οποία τελούν υπό φυλάκιση για πολλές ημέρες- εβδομάδες (αλλοδαποί) και συνεπώς θα πρέπει να μεταφέρονται σε ιδρύματα που μπορούν να προσφέρουν ένα ολοκληρωμένο σύνολο εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων.

ΣΤ Την επίμονη επανάληψη του μηνύματος μηδενικής ανοχής της κακοποίησης των τιθεμένων υπό κράτηση προσώ-

πων και την επιδίωξη από μέρος της πολιτείας, της ενσωμάτωσης της έννοιας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην πρακτική επαγγελματική κατάρτιση για τις υψηλού κινδύνου καταστάσεις, όπως η σύλληψη και η ανάκριση των υπόπτων. Επίσης ειδική κατάρτιση πρέπει να παρασχεθεί σ' εκείνους τους αστυνομικούς που αναλαμβάνουν καθήκοντα φύλαξης, υπογραμμίζοντας το καθήκον τους για μέριμνα κι ευθύνη που έχουν για όλους τους κρατούμενους κατά τη διάρκεια του χρόνου κράτησής τους στα αστυνομικά καταστήματα.

Ειδικότερα προτείνεται:

Α Η φυλάκιση να παραμείνει ως ποινή μόνο για σοβαρά αδικήματα.

Οι εναλλακτικοί τρόποι έκτισης της στερητικής της ελευθερίας ποινής μπορούν να εφαρμόζονται για λιγότερο σοβαρά αδικήματα. Η κοινωνική εργασία, η τμηματική έκτιση της ποινής, η ημιελεύθερη διαβίωση προβλέπονται ήδη από το Σωφρονιστικό Κώδικα (άρθρα 60, 63 και 64 Σωφρ. Κ.), αλλά δεν εφαρμόζονται στην πράξη.

Το υπουργείο Δικαιοσύνης είναι το πλέον αρμόδιο για τη δημιουργία και λειτουργία των φορέων, που θα υποστηρίξουν την ευρεία χρήση των εναλλακτικών ποινών. Οι πρακτικές αυτές θα μειώσουν και τον υπερπληθυσμό των φυλακών.

Η λειτουργία δομών ημιελεύθερης διαβίωσης, όπου οι κρατούμενοι διαμένουν, αλλά εργάζονται έξω, κατά τη διάρκεια της ημέρας, θα ήταν καταλληλότερη για τις μητέρες με ανήλικα παιδιά. Ιδιαίτερα δε σε γυναίκες εγκύους ή μητέρες παιδιών κάτω των 3 ετών, προτείνουμε να επιβάλλονται εναλλακτικές ποινές φυλάκισης, ακόμη και για σοβαρά αδικήματα.

Ενεργοποίηση των εναλλακτικών της στερητικής της ελευθερίας ποινών, όπως π.χ. της τμηματικής έκτισης της ποινής και της παροχής κοινωνικού έργου.

Προτάσεις για τη λήψη μέτρων μετά την αποφυλάκιση

1 Παροχή βοήθειας για εξεύρεση εργασίας, σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ, το Υπουργείο Εργασίας ή άλλους φορείς.

2 Λειτουργία προγραμμάτων για την επιχορήγηση θέσεων εργασίας για αποφυλακισμένους και την ευαισθητοποίηση του κοινού και των εργοδοτών.

3 Τα ΜΜΕ θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά για το τελευταίο.

4 Επανεξέταση του κωλύματος διορισμού στο δημόσιο λόγω ποινικής καταδίκης.

5 Επαναχορήγηση άδειας οδήγησης σε απεξαρτημένα άτομα ως ειδικότερη όψη της κοινωνικής επανένταξης που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτά.

6 Συνέχιση κάποιων προγραμμάτων κατάρτισης, που λειτούργησαν μέσα στη φυλακή με επιτυχία, και εκτός φυλακής.

7 Ενεργοποίηση των άρθρων 81 και 82 του Σωφρονιστικού Κώδικα για μετασωφρονιστική στήριξη

με τη λειτουργία του ιδρύματος «ΕΠΑΝΟΔΟΣ», που σκοπεύει στην επαγγελματική αποκατάσταση, την οικονομική συμπαράσταση και την σταδιακή κοινωνική επανένταξη των αποφυλακισμένων, καθώς και με τη λειτουργία των προβλεπόμενων ξενώνων φιλοξενίας για διαμονή, τον πρώτο καιρό μετά την απόλυση, για όσες πρώην κρατούμενες έχουν πρόβλημα στέγης.

Β Τη δημιουργία γυναικείων τμημάτων και σε άλλες φυλακές της χώρας, ώστε οι κρατούμενες να βρίσκονται κοντά στις οικογένειές τους και η επικοινωνία μαζί τους να είναι ευκολότερη και με λιγότερα έξοδα.

Την καλύτερη εκμετάλλευση των υπάρχοντων χώρων, ώστε το επισκεπτήριο να γίνεται σε πιο άνετο και ανθρώπινο περιβάλλον, χωρίς τζάμι και θόρυβο και ειδικά διαμορφωμένες γωνίες με παιχνίδια για τα παιδιά που έρχονται να δουν τις μητέρες τους. Για το σκοπό

σληψη εξειδικευμένου προσωπικού, κυρίως ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, για την απαραίτητη στήριξη των κρατουμένων (ατομικά και σε ομάδες), καθώς και τη διευθέτηση των αιτημάτων τους, με αποφυγή της αθρόας χρήσης ψυχοφαρμάκων που γίνεται στη φυλακή. Όσες γυναίκες δεν έχουν εθιστεί σε παράνομες ουσίες πριν τη φυλάκισή τους, εθίζονται στη φυλακή σε νόμιμα ψυχοφάρμακα!

ΓΕπιμόρφωση της διοίκησης των φυλακών σε θέματα οργάνωσης και διαχείρισης προγραμμάτων, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στο νέο ρόλο που επιφορτίζεται με τη λειτουργία των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσα στη φυλακή.

Επιμόρφωση, επίσης, του φυλακτικού προσωπικού, ώστε να μπορεί να συμμετέχει σε προγράμματα κατάρτισης των κρατουμένων, πράγμα που θα μείωνε τους ανταγωνισμούς των δύο ομάδων (κρατουμένων-φυλάκων) και θα μετέτρεπε τους φύλακες σε πιο ενεργούς συμμετόχους στα προγράμματα.

Το προσωπικό που κατέχει τις απαραίτητες δεξιότητες, θα αντιπροσωπεύει πάντα

τον ακρογωνιαίο λίθο ενός ανθρωπιστικού συστήματος φυλακών. Ο πραγματικός επαγγελματισμός του προσωπικού των φυλακών, προϋποθέτει πρόσληψη και κατάρτιση με επένδυση επαρκών πόρων, απαιτεί να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τους φυλακισμένους κατά τρόπο κόσμιο και ανθρωπιστικό, δίνοντας προσοχή στα θέματα ασφάλειας και καλής τάξης.

Η διοίκηση των φυλακών θα πρέπει να ενθαρρύνει το προσωπικό να έχει μια λογική αίσθηση της εμπιστοσύνης και της προσδοκίας ότι οι φυλακισμένοι είναι και οι ίδιοι πρόθυμοι να συμπεριφερθούν κατάλληλα. Η ανάπτυξη των εποικοδομητικών και θετικών σχέσεων μεταξύ του προσωπικού των φυλακών και των φυλακισμένων, όχι μόνο θα μειώσει τον κίνδυνο κακοποίησης, αλλά και θα ενισχύσει τον έλεγχο και την ασφάλεια. Στη συνέχεια, θα καταστήσει την εργασία τους πολύ πιο επιβραβευστική.

Τη λειτουργία αθλητικών προγραμμάτων, κυρίως γυμναστικής, που συχνά ζητούν οι κρατούμενοι.

Επικεφαλής των προγραμμάτων αυτών θα μπορούσαν να βρίσκονται εκπαιδευμένοι φύλακες.

Λειτουργία ψυχαγωγικών προγραμμάτων μέσα στη φυλακή, με προβολές ταινιών και θεατρικές παραστάσεις.

Λειτουργία προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε αντικείμενα του ενδιαφέροντος των γυναικών κρατουμένων, που να συνδέονται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και να μπορούν να συνεχιστούν και μετά την αποφυλάκιση, ώστε να υπάρχουν δυνατότητες απορρόφησής τους από την ελεύθερη αγορά, π.χ. νοσηλευτικής, κομμωτικής κ.α.

ειδικότητων

Προτάσεις για τη διευκόλυνση της συμφιλίωσης με την οικογενειακή ζωή.

Προγράμματα για την υποστήριξη κρατουμένων μητέρων με μικρά παιδιά για ψυχολογικά, κοινωνικά και οικογενειακά προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Στήριξη της μητέρας κρατούμενης για τη διατήρηση της σχέσης με τα παιδιά της, την αποκατάσταση των πιθανά ταραγμένων σχέσεων μαζί τους και την ομαλή επανένταξη στην οικογένειά της μετά την απόλυσή της.

Ακόμα, προγράμματα για τη διατήρηση της επικοινωνίας των μητέρων με τα ανήλικα παιδιά τους, με επιδότηση των εξόδων μεταφοράς και συνοδείας των παιδιών στη φυλακή, αλλά και με βελτιωμένη διαμόρφωση ορισμένων χώρων, ώστε το επισκεπτήριο με τα παιδιά και την οικογένεια να γίνεται με καλύτερους όρους, σε τακτικότερα χρονικά διαστήματα και να έχει μεγαλύτερη διάρκεια.

Η Κοινωνική Υπηρεσία και το εξειδικευμένο προσωπικό της φυλακής θα μπορούσε να συμβάλει αποφασιστικά σε αυτή τη συμφιλίωση, αν δεν καταναλώνει, λόγω έλλειψης προσωπικού, τόσο χρόνο σε γραφειοκρατικές εργασίες. Φροντίδα για τη φύλαξη των παιδιών των αποφυλακισμένων μητέρων (με π.χ. προτεραιότητα σε δημόσιους παιδικούς σταθμούς), έτσι ώστε οι μητέρες να μπορούν να εργάζονται.

Θεοροθέτηση Οικογενειακού Διαμεσολαβητή που θα επιλαμβάνεται θεμάτων σχετικών με την πρόσδοση των δικαιωμάτων της κάθε μορφής οικογένειας.

Ειδικότερα δε προτείνεται, στο πλαίσιο αυτού του θεσμού, η σύσταση Δικτύου με αρμοδιότητα τη διατήρηση του οικογενειακού δεσμού και τη συμφιλίωση της οικογένειας μέσα και έξω από τη φυλακή.

Τέλος, οι προσδοκίες για ένα διαφορετικό μέλλον έχουν εναποθεθεί στο Ν.Π.Ι.Δ. «ΕΠΙΑΝΟΔΟΣ» το οποίο έχει προβλεφθεί στο νέο σωφρονιστικό κώδικα και αναμένεται η οργάνωση και η στελέχωσή του.

της επίσκεψης των παιδιών, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και ο παιδικός σταθμός που υπάρχει μέσα στη φυλακή.

Το διαχωρισμό των κρατουμένων και την απομάκρυνση των τοξικομανών και ψυχοσθενών από τις φυλακές, ώστε να τους παρασχεθεί η θεραπευτική αγωγή που χρειάζονται από εξειδικευμένο προσωπικό.

Την αύξηση των θέσεων εργασίας με ευεργετικό υπολογισμό και αμοιβή και γενικά την αύξηση της απασχόλησης μέσα στη φυλακή, για την κάλυψη του ατελείωτου ελεύθερου χρόνου με δημιουργικό τρόπο, αλλά και τη μείωση των ποινών (λόγω ευεργετικού υπολογισμού).

Την παροχή ουσιαστικής ιατρικής περίθαλψης και επαρκούς επιπέδου κατάρτισμένου προσωπικού υγειονομικής περίθαλψης, ικανής να καλύψει τις συγκεκριμένες ιατρικές ανάγκες που είναι παρούσες σε έναν πληθυσμό φυλακών

Την αναβάθμιση της Κοινωνικής Υπηρεσίας των φυλακών, ώστε να συμπεριλάβει και γραφείο ψυχοκοινωνικής αλλά και νομικής υποστήριξης και την πρό-

“ Αν συνεχίσουμε να αναπαράγουμε τις αντιφάσεις της ποινικής δικαιοσύνης και να την απονέμουμε με βιασύνη, προχειρότητα και καθυστέρηση, δηλ. αναξίοπота, δεν μπορούμε να έχουμε απαιτήσεις από τους ανθρώπους που υπόκειται στον ποινικό καταναγκασμό. ”

Η επαγγελματική εξουθένωση του Έλληνα αστυνομικού

Πού οφείλεται το φαινόμενο της εξουθένωσης και τι πρέπει να γίνει για την αντιμετώπισή του

Η παρούσα εργασία αποτέλεσε μια ερευνητική μελέτη, η οποία είχε ως στόχο να διερευνήσει το βαθμό της επαγγελματικής εξουθένωσης του Έλληνα αστυνομικού. Η έννοια της επαγγελματικής εξουθένωσης εισήχθη ως έννοια για πρώτη φορά κατά τη δεκαετία του 1970 από τον Freudenbergler και ενώ αρχικά χρησιμοποιήθηκε για την περιγραφή της ιδιάζουσας επαγγελματικής κόπωσης και του άγχους στα επαγγέλματα υγείας και πρόνοιας, στη συνέχεια η χρήση της

σθηματικής εμπλοκής. Στη βάση της επαγγελματικής εξουθένωσης βρίσκεται το αίσθημα της αποτυχίας στην ύπαρξη νοήματος και το αίσθημα αυτό εμφανίζεται συνήθως σε άτομα που εισέρχονται στο χώρο εργασίας και στο κυνήγι της σταδιοδρομίας με υψηλούς στόχους και κίνητρα, και στη συνέχεια απογοητεύονται.

Η επαγγελματική εξουθένωση εμφανίζεται κάτω από κάποιες προϋποθέσεις, δηλαδή προϋπάρχουσες καταστάσεις που ευνοούν την εμφάνισή της, και ακολουθείται από κάποιες συνέπειες. Οι συνθήκες που ευνοούν την ανάπτυξη της επαγγελματικής εξουθένωσης αναφέρονται κυρίως στα χαρακτηριστικά του έργου ή του εργασιακού ρόλου (π.χ. επαφές με πελάτες, σύγκρουση ή ασάφεια ρόλων, κλπ.), στα χαρακτηριστικά του χώρου εργασίας (οργανωτική δομή, αμοιβές, ψυχολογικό κλίμα κλπ.), σε δημογραφικά και άλλα χαρακτηριστικά του ατόμου (φύλο, οικογενειακή κατάσταση, κοινωνικό δίκτυο υποστήριξης, ανέλιξη της σταδιοδρομίας).

Επαγγελματική ανεπάρκεια

Κατά τις δυο τελευταίες δεκαετίες, γίνεται πολύς λόγος για την επαγγελματική ανεπάρκεια και την υπηρεσιακή αποπλεγματικότητα της επίσημης αστυνομίας, με σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα και την ποσότητα του παραγωγικού αποτελέσματος. Η Ελληνική Αστυνομία υιοθετεί ένα στενό οργανωτικό προσανατολισμό, ο οποίος συνίσταται στην οργανωτική οριοθέτηση και απομόνωση της αστυνομίας από το κοινωνικό περιβάλλον. Η γραφειοκρατική, συγκεντρωτική, δομημένη ιεραρχικά φύση

του επαγγέλματος του αστυνομικού, με το σύνολο των κανόνων, τις σχέσεις εξουσίας και υποταγής, αποτελούν περιβάλλον που ευνοεί την εμφάνιση του φαινομένου της επαγγελματικής εξουθένωσης.

Ο Έλληνας αστυνομικός «υπακούει» στον εξωτερικό έλεγχο κατά την άσκηση των αστυνομικών καθηκόντων όπως, λ.χ. είναι οι διαταγές των ανωτέρων, το στρατιωτικό ή ημιστρατιωτικό καθεστώς της αστυνομικής υπηρεσίας, το ίδιο το αστυνομικό δίκαιο, κ.ά. και επειδή αυτός ο έλεγχος δεν προάγει τελικά την προσωπική κρίση μπορεί να υπονομεύσει ή και να ακυρώσει την ίδια την αστυνομική πρωτοβουλία.

Οι επιπτώσεις της επαγγελματικής εξουθένωσης τόσο στο άτομο όσο και στον εργασιακό χώρο, την οργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας είναι εμφανείς, ακόμα και από άτομα που δεν έχουν άμεση σχέση με το χώρο αυτό. Στο άτομο έχει σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις, π.χ. χαμηλή ενεργητικότητα, χρόνια κόπωση και αδυναμία, αισθήματα αδιεξόδου, απελπισίας και παγίδευσης, ανάπτυξη αρνητικών στάσεων προς τη ζωή, την εργασία και τον εαυτό του. Στον εργασιακό χώρο οι επιπτώσεις αναφέρονται κυρίως στην επιδείνωση των διαπροσωπικών σχέσεων, στην διαφοροποίηση της ποιότητας ή συχνότητας της επαφής με τους πελάτες, στη διαμόρφωση προθέσεων από πλευράς του ατόμου για εγκατάλειψη του χώρου εργασίας, στις αυθαίρετες απουσίες ή συνεχείς αναρρωτικές άδειες, κλπ.

Έτσι, απόρροια όλων των ανωτέρω είναι η εμφάνιση των τριών διαστάσεων της επαγγελματικής εξουθένωσης με πρώτη τη συναισθηματική εξάντληση, δεύτερο τον

Της Βασιλικής ΜΑΓΓΙΩΡΟΥ Ψυχολόγου

επεκτάθηκε στα εκπαιδευτικά επαγγέλματα καθώς και σε άλλα επαγγέλματα που συνεπάγονται επαφές με ανθρώπους. Ένα από τα επαγγέλματα αυτά είναι και αυτό του αστυνομικού, που από τη φύση του ως ένστολο επάγγελμα είναι ιδιαίτερα αγχωγόνο αφού απαιτεί συχνή επαφή με ανθρώπους, ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων, αποφάσεις οι οποίες μπορεί να έχουν σοβαρές οικονομικές, κοινωνικές ή άλλου είδους συνέπειες.

Η επαγγελματική εξουθένωση θεωρείται ότι είναι μια μορφή παρατεταμένου, χρόνιου, επαγγελματικού άγχους που ξεπερνά τα όρια αντοχής ή τις δυνατότητες του ατόμου να το αντιμετωπίσει. Αποτελεί μακροχρόνια διαδικασία που καταλήγει σε αδυναμία προσαρμογής του ατόμου στο επαγγελματικό άγχος που νιώθει. Αναφέρεται ως μια κατάσταση σωματικής, συναισθηματικής και ψυχικής εξάντλησης που προκαλείται από μακροχρόνια έκθεση και εμπλοκή σε καταστάσεις που έχουν απαιτήσεις συναι-

κυνισμό ή αποπροσωποποίηση που αναφέρεται στα αρνητικά ή ουδέτερα αισθήματα που αναπτύσσει ο εργαζόμενος για τους αποδέκτες των υπηρεσιών του και τέλος, το αίσθημα της μειωμένης προσωπικής επίτευξης ή επαγγελματικής ικανότητας που απορρέει από την επιτέλεση του επαγγελματικού ρόλου.

Πού οφείλεται

Πιο συνηκκριμένα, οι τρεις κύριοι παράγοντες που διακρίνουν αυτό το φαινόμενο αναλυτικά είναι:

α) η συναισθηματική εξάντληση (exhaustion), που αναφέρεται στην μείωση των συναισθημάτων του ατόμου για την εργασία του και που εκδηλώνεται με μια αίσθηση ψυχικής κόπωσης του επαγγελματία που παύει να επενδύει πλέον στην εργασία του. Αποτελεί την ουσία της εξουθένωσης και την πιο φανερή απόδειξη της ύπαρξης του συνδρόμου.

β) η αποπροσωποποίηση-κυνισμό (depersonalization), που αναφέρεται στην κυνική αντιμετώπιση των αποδεκτών των υπηρεσιών που προσφέρουν οι εργαζόμενοι και που εκδηλώνεται με την απομάκρυνση του ατόμου από τους πελάτες του. Το άτομο δημιουργεί μια απόσταση με τους πελάτες και αποδέκτες των υπηρεσιών του.

γ) η μειωμένη προσωπική επίτευξη (reduced personal accomplishment or loss of personal accomplishment)- μειωμένη επαγγελματική ικανότητα, που αφορά την τάση του ατόμου να αξιολογεί αρνητικά τον εαυτό του και που διαφαίνεται από τη μείωση της απόδοσης του εργαζόμενου και από την παραίτησή του από την προσπάθεια για αποτελεσματικό χειρισμό των θεμάτων που απασχολούν τους πελάτες του.

Το ερωτηματολόγιο

Η παρούσα μελέτη πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων, που διεξάγονται «απ' έξω» και έτσι δεν μπορούν να

έχουν υψηλό δείκτη αξιοπιστίας ούτε ασφαλώς, ερευνητική πληρότητα. Το «στρατιωτικό» ή «ημιστρατιωτικό» καθεστώς του αστυνομικού σώματος, δεν επιτρέπει κοινωνικές επεμβάσεις και μάλιστα ελεγκτικού χαρακτήρα και δεν μπορούμε να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα, καθώς οι παρατηρούμενοι αστυνομικοί, υπό το φως της δημοσιότητας μπορούν να μας δείξουν μια παραπλανητική εικόνα.

Στα ερωτηματολόγια ιδίως, ελλοχεύει ο κίνδυνος των παραπειστικών και των όλως ψευδών απαντήσεων για ευνόητους λόγους. Όμως, παρά τις δυσκολίες πραγματοποιήθηκε η μελέτη της επαγγελματικής εξουθένωσης δείγματος των Ελλήνων αστυνομικών με αποτελέσματα που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τους αρμόδιους με στόχο τόσο την πρόληψη όσο και την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού. Αφορμή για την ερευνητική αυτή μελέτη ήταν το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα το θέμα της επαγγελματικής εξουθένωσης έχει αρχίσει να υπεισέρχεται στον προβληματισμό των επιχειρήσεων τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα. Πρέπει, ωστόσο, να τονιστεί ότι απαιτείται ιδιαίτερη διερεύνηση του θέματος στον ελληνικό χώρο, διότι, λόγω των ιδιότυπων οικογενειακών και κοινωνικών σχέσεων που επικρατούν (π.χ. εκτεταμένη οικογένεια, μεγαλύτερη επαφή μεταξύ των ανθρώπων, λιγότερο εξαντλητικοί ρυθμοί εργασίας), οι κυριότερες πηγές άγχους είναι

πιθανό να εντοπίζονται στο σχεδιασμό της εργασίας, στην γραφειοκρατική δομή της και στην κακή οργάνωση, περιβάλλον καθ' όλα σύμφωνο με αυτό της Ελληνικής Αστυνομίας.

Έτσι, η ερευνητική προσέγγιση της επαγγελματικής εξουθένωσης έγινε με τρόπο διεξοδικό και κατόπιν εκτενούς βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Παρουσιάστηκε μέσα από το πρίσμα διαφορετικών θεωριών και μοντέλων που το καθένα έχει τη δική του σημασία. Έγινε αναφορά στις ατομικές, διαπροσωπικές, οργανωτικές και κοινωνικές προσεγγίσεις του συνδρόμου, στα αίτια, τα συμπτώματα καθώς και στα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισής της από τον εκάστοτε φορέα ή οργανισμό. Στη συνέχεια έγινε διεξοδική αναφορά στην οργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, τόσο σε θεωρητικό και δομικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εννοιολογικής διασαφήνισης του ρόλου της αστυνομίας αλλά και της πορείας εξέλιξης του Έλληνα αστυνομικού.

Συμπεράσματα

Με βάση, λοιπόν, το δείγμα των 136 αστυνομικών που συμπλήρωσαν το Ερωτηματολόγιο Καταγραφής Επαγγελματικής Εξουθένωσης (Maslach Burnout Inventory), MBI-GS και το αντίστοιχο που αναφέρεται στα δημογραφικά τους στοιχεία (φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, μορφωτικό επίπεδο, χρόνια προϋπηρεσίας, βαθμός, και θέση εργασίας), και μετά από επεξεργασία των δεδομένων αυτών με το Statistical Package for Social Sciences (SPSS-10), είναι δυνατό να αποφανθούμε για την επαλήθευση ή όχι των ερευνητικών μας υποθέσεων.

1) Σε σχέση με το φύλο, τα επίπεδα της συναισθηματικής εξάντλησης είναι υψηλότερα στις γυναίκες σε σχέση με τους άνδρες. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί εν μέρει από τα στερεότυπα για τους ρόλους των δυο φύλων, αλλά μπορεί, επίσης, να αντανα-

“ Η Ελληνική Αστυνομία υιοθετεί ένα στενό οργανωτικό προσανατολισμό, ο οποίος συνίσταται στην οργανωτική οριοθέτηση και απομόνωση της αστυνομίας από το κοινωνικό περιβάλλον. ”

κλούν και τη σχέση μεταξύ φύλου-επαγγελματός. Για παράδειγμα υπάρχουν επαγγελματίες που επηρεάζονται στην επαγγελματική εξουθένωση που είτε ανδροκρατούνται (π.χ. αστυνομικοί), όπως στην περίπτωση μας, είτε γυναικοκρατούνται (π.χ. νοσοκόμες). Αναφέρεται, επίσης, ότι οι άνδρες είναι πιο πρακτικοί, ενώ οι γυναίκες πιο συναισθηματικά ανταποκρινόμενες και φαίνεται πως εκδηλώνουν συναισθήματα και προβλήματα υγείας πιο εύκολα. Μια άλλη εξήγηση μπορεί να είναι ότι εξαιτίας των επιπρόσθετων υπευθυνοτήτων στο σπίτι, οι εργαζόμενες γυναίκες βιώνουν υψηλότερα επίπεδα φόρτου εργασίας σε σύγκριση με τους άνδρες. Ο φόρτος εργασίας με τη σειρά του σχετίζεται θετικά με την επαγγελματική εξουθένωση, ιδιαίτερα με τη συναισθηματική. Οι γυναίκες από τη φύση τους είναι πιο συναισθηματικά ανταποκρινόμενες απ' ό,τι οι άνδρες που είναι περισσότερο λογικοί. Το μοντέλο της σύγχρονης εργαζόμενης Ελληνίδας, ο φόρτος εργασίας σε συνδυασμό με τις επιπρόσθετες υπευθυνότητες για το σπίτι, τα παιδιά τις εξουθενώνουν τόσο σωματικά όσο και συναισθηματικά. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι άνδρες (20-30 ετών) αν και στην αρχή έχουν χαμηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας σε σχέση με τις γυναίκες, όσο αυξάνεται η ηλικία τους, αυξάνονται και τα επίπεδα της επαγγελματικής τους επίδοσης σε αντίθεση με αυτά των γυναικών που μειώνονται λόγω, πιθανόν, των συνεπειών της επαγγελματικής εξουθένωσης σε συναισθηματικό και σωματικό επίπεδο που αναφέρθηκαν και πιο πάνω.

2) Σχετικά με την οικογενειακή κατάσταση, βρέθηκε ότι οι έγγαμοι έχουν υψηλότερα επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας και χαμηλότερα επίπεδα κυνισμού και συναισθηματικής εξάντλησης, γεγονός που μπορεί να οφείλεται στο υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον, το οποίο μπορεί να παίξει ανασχετικό ρόλο στην εμφάνιση της επαγγελματικής εξουθένωσης. Επίσης, οι παντρεμένοι είναι συνήθως, μεγαλύτεροι σε ηλικία, έχουν διαφορετική στάση απέναντι στην εργασία, λόγω των οικογενειακών τους υποχρεώσεων και ίσως, πιο έμπειροι στις σχέσεις τους με άλλα άτομα.

3) Σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο, τα άτομα υψηλότερου μορφωτικού επιπέδου αναφέρουν μεγαλύτερο βαθμό επαγγελματικής εξουθένωσης από τους λιγότερο μορφωμένους. Οι γυναίκες του δείγματός μας που είναι απόφοιτοι λυκείου αλλά και οι άνδρες που είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ παρουσίασαν υψηλά επίπεδα κυνισμού. Πιθανόν οι υψηλότερες προσδοκίες όσον αφορά στην υψηλότερη μορφωτική επίπεδο να ευθύνονται για την παρατήρηση αυτή. Ωστόσο, η ερμηνεία αυτού του ευρήματος δεν είναι σαφής, δεδομένου ότι η μόρφωση συνδέεται και με άλλους παράγοντες, όπως το επάγγελμα ή η κοινωνική θέση. Μια άλλη εξήγηση θα μπορούσε να είναι το

γεγονός ότι τα άτομα με περισσότερη μόρφωση αναλαμβάνουν θέσεις με μεγαλύτερες ευθύνες και υποχρεώσεις, επομένως και με περισσότερο άγχος, ή μπορεί να έχουν υψηλότερες προσδοκίες από την εργασία τους, οι οποίες όταν δεν εκπληρώνονται να οδηγούν σε απογοήτευση και εξουθένωση. Τα δεδομένα από το εγχειρίδιο του MBI δείχνουν ότι στα άτομα με υψηλό μορφωτικό επίπεδο παρατηρείται κυρίως αποπροσωποποίηση-κυνισμό, ενώ η συναισθηματική εξάντληση παρατηρείται και σε όσους βρίσκονται σε χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο και σε όσους ανήκουν σε υψηλότερο.

4) Σχετικά με την ηλικία και τα χρόνια υπηρεσίας, οι νεότεροι και συνεπώς, λιγότερο πεπειραμένοι αστυνομικοί, εμφανίζουν υψηλότερα επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης. Πράγματι, όσο αυξάνεται η ηλικία και συνεπώς τα χρόνια προϋπηρεσίας τόσο αυξάνεται η επαγγελματική ικανότητα των ατόμων και συνεπώς μειώνεται η επαγγελματική εξουθένωση. Εξαιρέση αποτελούν τα άτομα ηλικίας άνω των 50 ετών με 20-30 χρόνια προϋπηρεσίας που εμφανίζουν χαμηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας, γεγονός που μπορεί να ερμηνευθεί, ως ένα είδος κυνισμού του αστυνομικού προσωπικού, που εκδηλώνεται στη μέση περίπου της αστυνομικής καριέρας. Τα άτομα νιώθουν ότι δεν μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο ούτε βέβαια, την αστυνομία και γι' αυτό θεωρούν τους εαυτούς τους αδύναμους, ανίκανους ή ακόμα και άχρηστους. Στην αντίληψή τους, το παλιό ιδεώδες της αστυνομίας καταρρίπτεται ως χάρτινος πύργος και στο εξής το αστυνομικό σώμα ταυτίζεται με την αξία του υπόλοιπου κόσμου. Τα επόμενα χρόνια μέχρι το τέλος της επαγγελματικής θητείας, οι αστυνομικοί, παρουσιάζουν έναν «παρατηρημένο κυνισμό» που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι τα συνταξιοδοτικά οφέλη και κάποιες επενδυτικές δραστηριότητες, γεγονός που αποδεικνύεται και από τα ευρήματα όπου τα άτομα του δείγματός μας με ηλικία 51 και άνω και με 16-20 χρόνια προϋπηρεσίας, εμφανίζουν υψηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας και πιθανόν, λιγότερα συμπτώματα επαγγελματικής εξουθένωσης αφού πλέον έχουν συμφιλιωθεί ή συνθίσει σε αυτή.

5) Σχετικά με τον βαθμό που τα άτομα κατέχουν στην ιεραρχία της ελληνικής

αστυνομίας, οι υψηλόβαθμοι έχουν υψηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας. Πιο συγκεκριμένα, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία 51-άνω ετών αστυνομικοί αλλά με μικρότερο βαθμό στην ιεραρχία (Αρχιφύλακας) έχουν χαμηλό επίπεδο επαγγελματικής ικανότητας. Οι εργασιακές απαιτήσεις, η εξειδίκευση, ο εκσυγχρονισμός του σώματος της ελληνικής αστυνομίας με τις νέες τεχνολογίες σε συνδυασμό με την ασάφεια ρόλων, όταν υπάρχει έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης για τη σωστή διεκπεραίωση της εργασίας, μπορούν να απομονώσουν τους μεγαλύτερους σε ηλικία και χαμηλόβαθμους αστυνομικούς. Όταν οι απαιτήσεις της συστηματικής χρήσης υπερσύγχρονων μηχανημάτων είναι υψηλές, βλέπεται η απόδοση του εργαζόμενου και υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξει επαγγελματική εξουθένωση. Έτσι, όταν ο αστυνομικός δεν είναι εξοικειωμένος ή κατάλληλα εκπαιδευμένος στο να χειρίζεται μηχανήματα και βρίσκεται κάτω από την πίεση του χρόνου κάνει περισσότερα λάθη, γεγονός που του δημιουργεί αισθήματα ανεπάρκειας και αναποτελεσματικότητας. Επιπλέον, περιορίζονται οι κοινωνικές επαφές και η επικοινωνία μεταξύ των εργαζομένων, με αποτέλεσμα να γίνεται πιο δύσκολη η επίλυση κάποιων προβλημάτων εργασιακών και μη, εντείνοντας το αίσθημα αποξένωσης. Επίσης, παρατηρήθηκαν χαμηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας όλων των βαθμών της ιεραρχίας στην ηλικιακή κατηγορία των 20-30 ετών γεγονός που μπορεί να ερμηνευθεί από το γεγονός ότι εμφανίζεται κυρίως στους νέους και λιγότερο έμπειρους ως σοκ της πραγματικότητας (reality shock) ή ως ένδειξη μιας κρίσης ταυτότητας που οφείλεται σε ανεπιτυχή επαγγελματική ικανοποίηση. Το εγχειρίδιο MBI για την επαγγελματική εξουθένωση, δείχνει μια μείωση των συμπτωμάτων επαγγελματικής εξουθένωσης με την αύξηση της ηλικίας ή της εργασιακής πείρας και για τις τρεις διαστάσεις, αλλά κυρίως για την αποπροσωποποίηση και την συναισθηματική εξουθένωση. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι αυτοί που εξουθενώνονται επαγγελματικά νωρίς στην καριέρα τους, είναι πιθανό να παρατηθούν αφήνοντας πίσω αυτούς που επιδεικνύουν χαμηλότερα επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης.

6) Σχετικά με το είδος εργασίας, οι αστυνομικοί οι «μάχιμοι» αυτοί δηλαδή που

«κάνουν» εξωτερική υπηρεσία, παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας ενώ αυτοί που διεκπεραιώνουν υποθέσεις γραφείου, διοικητική - γραμματειακή υποστήριξη, παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης στην διάσταση της συναισθηματικής εξάντλησης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα άτομα που εκτελούν εσωτερική υπηρεσία είχαν χαμηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας και αυτό ισχύει για όλους τους βαθμούς της ιεραρχίας. Επιπλέον, και με βάση το βαθμό που έχουν τα άτομα του δείγματος, αποδείχθηκε ότι τα άτομα που είναι πιο ψηλά στο βαθμό της ιεραρχίας (Αστυνόμος Β', Αστυνόμος Α', Αστυνομικός Διευθυντής) και η θέση της εργασίας τους είναι εσωτερική σε κάποια υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας, παρουσίασαν υψηλότερα επίπεδα συναισθηματικής εξάντλησης, από τα άτομα που έχουν χαμηλότερο βαθμό στην κλίμακα της ιεραρχίας (Ειδικό Φρουροί). Ακόμα, τα άτομα όλων των βαθμών ανεξαιρέτως, που «κάνουν» εσωτερική υπηρεσία έχουν χαμηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας. Το ότι οι ανώτεροι στην ιεραρχία της Ελληνικής Αστυνομίας και όταν πρόκειται για εσωτερική υπηρεσία, βιώνουν συναισθηματική εξάντληση οφείλεται στη ματαιώση που, ίσως, νιώθουν όταν βλέπουν πως οι υψηλές και μη ρεαλιστικές προσδοκίες τους τόσο αναφορικά με το έργο τους όσο και με τους συναδέλφους τους είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν. Οι τελευταίες έχουν ταυτιστεί με τον ιδεαλισμό, που θεωρείται υπερβολική δαπάνη ενέργειας και πιστεύεται ότι ανοίγει το δρόμο για ψευδαισθήσεις και ματαιώση, οπότε αναπτύσσεται επαγγελματική εξουθένωση. Σε μερικές περιπτώσεις οι προσδοκίες μπορεί να είναι πολύ υψηλές τόσο σε σχέση με τη φύση της δουλειάς (π.χ. να είναι συναρπαστική, να παρέχει προκλήσεις, ρίσκο), όσο και ως προς το να παρέχει ευκαιρίες για επιτυχία και αναγνώριση (π.χ. τιμητική άδεια, προαγωγές). Οι προσδοκίες αυτές οδηγούν τους εργαζόμενους στο να αφοσιώνονται πολύ στο έργο τους δουλεύοντας υπέρ του δέοντος, με αποτέλεσμα να εξαντλούνται συναισθηματικά και σωματικά και να γίνονται κυνικοί, όταν οι υπερβολικές προσδοκίες τους δεν έχουν τα αναμενόμενα επιθυμητά αποτελέσματα. Το γεγονός ότι το αστυνομικό προσωπικό που εργάζεται σε εσωτερικές υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας παρουσιάζει υψηλά επίπεδα συναισθηματικής εξάντλησης και χαμηλά επίπεδα επαγγελματικής ικανότητας και απόδοσης μπορεί να οφείλεται στη σχέση μεταξύ επαγγελματικής εξουθένωσης και απουσίας εργασιακών πόρων, στην έλλειψη ανατροφodότησης και κοινωνικής στήριξης από προϊστάμενους αλλά και στο φτωχό κοινωνικό κλίμα, την έλλειψη επικοινωνίας στα πλαίσια της εργασίας. Επιπλέον, η περιορισμένη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και η έλλειψη ελέγχου ή αυτονομίας στην εργασία συμβάλλουν στην ανάπτυξη του φαινομένου.

Μέτρα πρόληψης της επαγγελματικής εξουθένωσης

Τα οργανωτικά χαρακτηριστικά της Ελληνικής Αστυνομίας που συμβάλλουν στην εμφάνιση της επαγγελματικής εξουθένωσης, είναι η ιεραρχική δομή της, οι κανόνες λειτουργίας, οι διαθέσιμοι πόροι, που είναι περιορισμένοι και η διανομή χώρου στους εργαζόμενους, που λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν στα αστυνομικά τμήματα και λοιπές υπηρεσίες της, ο χώρος αυτός, εάν είναι διαθέσιμος, είναι επεικώς απάρδεκτος και ανθυγιεινός.

Μοναδικά αποτελέσματα των ανωτέρων είναι οι συνέπειες και τα συμπτώματα της επαγγελματικής εξουθένωσης τόσο στην ψυχική και σωματική υγεία των εργαζομένων, όσο και στις διαπροσωπικές και εργασιακές τους σχέσεις.

Επομένως, κρίνεται αναγκαίο να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης του συνδρόμου και αντιμετώπισης του στα πλαίσια της αστυνομίας τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε οργανωτικό, με κύριο στόχο την αύξηση της εργασιακής ικανοποίησης μέσω του εμπλουτισμού της εργασίας και της διευκρίνισης των ρόλων που έχει ο εργαζόμενος να επιτελέσει. Οι πιο συχνά προτεινόμενες ως δόκιμες και αποτελεσματικές μεθοδεύσεις για τη διαχείριση του προβλήματος αφορούν την καλύτερη οργάνωση και σχεδιασμό των χώρων εργασίας, τη δημοκρατική διοίκηση, την πολυμορφία στην εργασία, την ασαφήνιση του ρόλου και των καθηκόντων του επαγγελματία, τη συμβουλευτική εποπτεία, τη δυνατότητα συνεχιζόμενης επιμόρφωσης και εκπαίδευσης, την εκμάθηση τεχνικών χαλάρωσης και διαχείρισης του στρες καθώς και τεχνικές εδραίωσης κοινωνικών επαφών και στήριξης του εργαζομένου.

Για να προληφθεί αλλά και να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της επαγγελματικής εξουθένωσης στον οργανισμό που λέγεται αστυνομία θα πρέπει να αλλάξει και η οργάνωσή της με στόχο την ανάκτηση της αποτελεσματικότητας και την αναβάθμιση της παραγωγικότητας της αστυνομικής λειτουργίας.

Έτσι, η αστυνομία δεν θα πρέπει να είναι γραφειοκρατική, με την έννοια ότι πρέπει να διαθέτει ελαστικότητα, ευλυγχία, κανόνες που προσαρμόζονται στις πραγματικές καταστάσεις, να χρησιμοποιεί τα έγγραφα όταν απαιτείται αυτή η μορφή διεξαγωγής μιας υπόθεσης και να αναπτύσσει συναδερφικές σχέσεις μεταξύ των μελών της.

Να λειτουργεί με γνώμονα και κατεύθυνση την αποκέντρωση σε ότι αφορά στη λειτουργία της διεύθυνσης των τμημάτων της κ.λ.π. ενώ η αστυνομική της ύλη και δραστηριότητα να είναι προσανατολισμένες και βασισμένες στην κοινότητα και τα συμφέροντά της.

Να μην είναι δομημένη ιεραρχικά με το σχήμα μιας πυραμίδας, το εσωτερικό της οποίας, διαρθρώνεται σε επίπεδα εξουσίας. Αντίστροφα, να διαθέτει μια επεξεργασμένη διευθυντική δομή, με λειτουργικό-επιχειρησιακό ρόλο και αποστολή.

Να προέχει η γενίκευση, δηλαδή η ενιαία, καθημερινή, άμεση και προσωπική επαφή του αστυνομικού με τους πολίτες, και να καθιερώνει το ανοικτό οργανωτικό πρότυπο, το οποίο της επιτρέπει την έντονη και διαρκή διαντίδραση με το περιβάλλον και να την καθιστά εφελκτική και επδεδεικτική στις αλλαγές και τις μεταρρυθμίσεις.

Σε συνδυασμό με τα ανωτέρω πρέπει μελλοντικά να μελετηθούν πιο επιστημονικά και διεξοδικά τα αίτια, οι συνέπειες, τα συμπτώματα καθώς και οι προγνωστικοί παράγοντες της επαγγελματικής εξουθένωσης, τα προσωπικά γνωρίσματα του Έλληνα αστυνομικού αλλά και τα οργανωτικά χαρακτηριστικά της Ελληνικής Αστυνομίας.

Για το λόγο αυτό κρίνεται επτακτική η ανάγκη για περαιτέρω μελέτη τόσο της επαγγελματικής εξουθένωσης όσο και παρόμοιων εννοιών, στα πλαίσια της Ελληνικής Αστυνομίας, με υπεύθυνο και επιστημονικό τρόπο και στην χώρα μας. Ιδίως για τη χώρα μας η σκοπιμότητα μιας τέτοιας ερευνητικής προοπτικής, αλλά και παρόμοιων ερευνών, είναι εύλογη και προφανής, αφού ακόμα συζητούμε για την συντελούμενη πρόοδο στη διαδικασία εκδημοκρατισμού του σώματος αυτού.

Συζήτηση

για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Η Νέα αντιτρομοκρατικά μέτρα συζητώνται στο ευρωκοινοβούλιο

καταπολέμηση της τρομοκρατίας βρέθηκε στο επίκεντρο μιας συζήτησης που πραγματοποιήθηκε στην ολομέλεια του ΕΚ στις 5 Σεπτεμβρίου 2007. Αφορμή για την συζήτηση ήταν δύο προφορικές ερωτήσεις προς το Συμβούλιο και μια προφορική ερώτηση προς την Επιτροπή. Να σημειωθεί ότι κατά την διάρκεια της συζήτησης ο εκπρόσωπος της Επιτροπής ανήγγειλε την λήψη διαφόρων νέων μέτρων, όπως είναι η εκπόνηση ενός σχεδίου δράσης για τα εκρηκτικά και η ποινικοποίηση της χρήσης του διαδικτύου για τρομοκρατικούς σκοπούς.

Το Συμβούλιο

Δεδομένου ότι η τρομοκρατία αποτελεί σημαντική απειλή για την ασφάλεια της Ευρώπης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίζουν να συνεργάζονται για την καταπολέμησή της, σεβόμενα, όμως, τα

ανθρώπινα δικαιώματα, τόνισε ο Πορτογάλος Υπουργός κ. Manuel LOBO ANTUNES. Στην συνέχεια αναφέρθηκε στην πρόληψη, την προστασία, την καταδίωξη και την αντίδραση ως τους τέσσερις πυλώνες της αντιτρομοκρατικής πολιτικής. Επεσήμανε ακόμη ότι κάθε έξι μήνες αξιολογούνται οι ευρωπαϊκές δράσεις για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και εξέφρασε την άποψη ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα πράγματα. Η πρόληψη της παράνομης χρήσης εκρηκτικών και η συνεργασία του Συμβουλίου με τους εταίρους του, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποτελούν δύο βασικές πτυχές του προγράμματος της πορτογαλικής προεδρίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ανέφερε ακόμη ο Πορτογάλος Υπουργός. Χαρακτήρισε δε θεμελιώδους σημασίας για την καταπολέμηση αυτής της μάστιγας την συνεργασία και τον διάλογο με τρίτες χώρες, όπως οι ΗΠΑ, και ανήγγειλε διασκέψεις της ΕΕ με την Ρωσία και χώρες της Νοτίου Μεσογείου.

Η Επιτροπή

Για τον ευρωπαϊκό Επίτροπο κ. Franco FRATTINI, ο πολιτικός μας στόχος παραμένει η επίτευξη μιας σωστής ισορροπίας μεταξύ της ενίσχυσης της ασφάλειας των Ευρωπαίων πολιτών και του σεβασμού των υπολοίπων θεμελιωδών δικαιωμάτων τους. Αφού χαρακτήρισε σημαντική την απειλή της τρομοκρατίας, ο Ιταλός πολιτικός ζήτησε να παραμείνουμε σε επαγρύπνηση. Ανήγγειλε δε μια δέσμη μέτρων που θα υιοθετήσει το φθινόπωρο η Επιτροπή. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τα εκρηκτικά, το οποίο προβλέπει την δημιουργία μιας ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων για τα εκρηκτικά και ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης σε περίπτωση κλοπής εκρηκτικών. Ανήγγειλε ακόμη την ποινικοποίηση της χρήσης του διαδικτύου για τρομοκρατικούς σκοπούς. Τάχθηκε επίσης υπέρ της αρχής της αξιολόγησης των αντιτρομο-

κρατικών πολιτικών, σημειώνοντας όμως ότι η αξιολόγηση θα πρέπει να γίνει με στόχο την ενίσχυση των εν λόγω πολιτικών και όχι την αποδυνάμωσή τους. Τέλος, εξέφρασε την συμφωνία του με την πρόταση για ενίσχυση της συνεργασίας της Επιτροπής με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στον τομέα αυτό.

Οι πολιτικές ομάδες

Ο κ. Manfred WEBER (ΕΑΚ-ΕΔ, DE) εξέφρασε τη άποψη ότι σε ό,τι αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας παρατηρείται στασιμότητα. Δεν δίστασε μάλιστα να κάνει λόγο και για “λιμνάζοντα ύδατα”. Στην συνέχεια ο κ. WEBER τάχθηκε κατά των καταναγκαστικών γάμων που πραγματοποιούνται σε χώρες, όπως η Γερμανία. Ζήτησε επίσης να ληφθούν μέτρα κατά όλων εκείνων που κάνουν “προπαγάνδα κατά άλλων θρησκειών”. Κατά την άποψή του, η σημερινή συζήτηση θα πρέπει “να χρησιμοποιηθεί ώστε να ενισχύσουμε τις δράσεις μας, να υπάρξει μια νέα αρχή και μια νέα κινητικότητα”.

Για τον Jan Marinus WIERSMA (ΣΕΚ, ΝL) η συνεργασία των κρατών μελών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας “δεν ήταν πάντοτε καλή”. Ζήτησε δε “να εξετάσουμε αν τα μέτρα που έχουν ληφθεί έως σήμερα είναι όντως αποτελεσματικά”. Το κλειδί για τον Ολλανδό ευρωβουλευτή είναι να “διερευνήσουμε τους λόγους που οδηγούν τους νέους στον εξτρεμισμό”. Κατά την άποψή του, μόνο έτσι “θα πληξουμε το πρόβλημα ουσιαστικά”. Όπως ακόμη τόνισε, “δεν

αρκεί η καταστολή που οδηγεί σε βία”.

Ο κ. Graham WATSON (ΦΙΛ, UK) ανέφερε αρχικά ότι “από την πίσω πόρτα υιοθετούνται νόμοι που περιορίζουν τις πολιτικές μας ελευθερίες”. Διευκρίνισε πάντως ότι δεν τάσσεται κατά όλων των αντιτρομοκρατικών μέτρων συνολικά, και ζήτησε την ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας των κρατών μελών. Αναρωτήθηκε ακόμη γιατί δεν αντικαταστάθηκε ο Ευρωπαίος συντονιστής για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας από τον προηγούμενο Μάρτιο. Τέλος, τόνισε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να παίξει έναν ουσιαστικό ρόλο στην διαμόρφωση των πολιτικών κατά της τρομοκρατίας και να εμπλακεί στην πλήρη αξιολόγηση όλων των σχετικών μέτρων.

Κατά την άποψη του κ. Konrad

Krzysztof SZYMA_SKI (ΕΕΕ, PL), μετά τα τραγικά συμβάντα στην Νέα Υόρκη, την Μαδρίτη και το Λονδίνο, η αποτελεσματικότητα των κρατών μελών στην αντιμετώπιση της τρομοκρατίας ενισχύθηκε. Πρόσθεσε δε ότι “θα πρέπει να συνεχίσουμε αυτή την πορεία”. Δήλωσε ακόμη ότι οι ανησυχίες που εκφράζονται για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων “δεν θα πρέπει να αποτελέσουν εμπόδιο στην λήψη αποτελεσματικών αντιτρομοκρατικών μέτρων”.

Ο κ. Cem ZDEMIR (ΠΡΣ/ΕΕΣ, DE) τάχθηκε υπέρ της λήψης στοχοθετημένων μέτρων που θα οδηγούν σε πραγματικά αποτελέσματα. Αναρωτήθηκε δε “τι έγιναν τα μέτρα που υιοθετήθηκαν μέχρι στιγμής και αν ήταν όντως αποτελεσματικά”. Ζήτησε ακόμη τα μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας να είναι

Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις

Αποφασιστική καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας

Παρότι πλέον των 9 εκατομμυρίων Ευρωπαίων πέφτουν θύματα ρατσισμού κάθε χρόνο, η θέσπιση μιας ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την καταπολέμηση του θλιβερού αυτού φαινομένου καθυστερεί από το 2005. Τούτου δοθέντος, η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών συνέστησε στο Συμβούλιο να εξασφαλίσει ότι η σχετική απόφαση πλαίσιο θα προσδώσει ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στις προσπάθειες καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υιοθέτησε με 47 υπέρ και μία αποχή, την έκθεση πρωτοβουλίας της κ. Martine

ROURE με την οποία οι ευρωβουλευτές απευθύνουν τις συστάσεις τους στο Συμβούλιο σχετικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων για την απόφαση πλαίσιο όσον αφορά την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Στην έκθεση, οι ευρωβουλευτές καλούν το Συμβούλιο να αποφύγουν άλλη μία αποτυχία στην υιοθέτηση της απόφασης πλαίσιο, ζητώντας η απόφαση αυτή να διασφαλίσει προστιθέμενη αξία και να μην περιοριστεί στο συνδυασμό των διαφόρων εθνικών θέσεων. Επιπλέον, ζητούν από το Συμβούλιο να αναγνωρίσει το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν ποινικοποιήσει την άρνηση της γενοκτονίας και των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας.

Στην έκθεση αναφέρεται επίσης πως θα πρέπει να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ ελευθερίας της έκφρασης και της καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, υπογραμμίζοντας πως η ύπαρξη ποινικής νομοθεσίας, παρ’ ό,τι είναι επιβεβλημένη, αποτελεί πάντα το έσχατο και ύστατο μέσο προσφυγής. Οι ευρωβουλευτές ζητούν η ξενοφοβία και ο ρατσισμός να καταπολεμηθούν κατά κύριο λόγο μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτικού λόγου. Η επιτροπή ζητεί επίσης να συμπεριληφθεί στο τελικό κείμενο ο ορισμός του ρατσιστικού και ξενοφοβικού αδικήματος και καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει τάχιστα γενική οδηγία για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΚΓΛΗΜΑ

θηκά και κάλεσε τα άλλα όργανα να συμπεριλάβουν τους ευρωβουλευτές στις διαβουλεύσεις τους πριν την εκπόνηση νέων αντιτρομοκρατικών μέτρων.

Ο κ. Tobias PFL GER (ΕΕΑ/ΠΒΧ, DE) έκανε λόγο για “ιρακοποίηση του Αφγανιστάν”. Ανέφερε ακόμη ότι τα νέα αντιτρομοκρατικά μέτρα “ακυρώνουν και παγώνουν” τα ανθρώπινα δικαιώματα. Κατά την άποψή του, με μέτρα, όπως ο βασανισμός ύποπτων τρομοκρατών, έχει ενισχυθεί η απειλή της τρομοκρατίας.

Ο Hans BLOKLAND (Α/Δ, NL) ανέφερε ότι τα αντιτρομοκρατικά μέτρα αφενός έχουν περιορισμένα αποτελέσματα και αφετέρου ενισχύουν τον κίνδυνο για νέα τρομοκρατικά χτυπήματα. Ζήτησε και εκείνος να υπάρξει μια “σωστή ισορροπία” μεταξύ του σεβασμού του κράτους δικαίου και της λήψης αποτελεσματικών αντιτρομοκρατικών μέτρων.

Ο κ. Andreas M LZER (ΤΠΚ, AT) τόνισε ότι ο κίνδυνος δεν είναι πλέον εξωτερικός αλλά ελλοχεύει εντός των κρατών από πολίτες τους που ζουν σε παράλληλες κοινωνίες. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά την πρόληψη ζήτησε να δοθεί έμφαση στα σχολεία εκείνα, όπου “νέοι άνθρωποι ριζοσπαστικοποιούνται και γίνονται εξτρεμιστές”.

Οι Έλληνες και Κύπριοι ομιλητές

Κατά την άποψη του κ. Κυριάκου ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ (ΑΚΕΛ), η προσπάθεια που επιχειρείται τα τελευταία χρόνια για να καταστεί η τρομοκρατία πυλώνας δράσης και προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αδιέξοδη. Στην συνέχεια ο πολιτικός του ΑΚΕΛ αναφέρθηκε στο γεγονός ότι οι μυστικές υπηρεσίες των ΗΠΑ θα είναι σε θέση να παρακολουθούν απρόσκοπτα όλες τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τις διαδικτυακές δραστηριότητες και την ηλεκτρονική επικοινωνία όλων σε όλα τα βασισμένα στις ΗΠΑ διαδικτυα. Για τον Κύπριο ευρωβουλευτή, αυτή “η εξέλιξη είναι μια ακόμη προσπάθεια του καθολικού ελέγχου και της αστυνόμευσης των πολιτών ανά τον κόσμο στα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει συγκατανεύσει υιοθετώντας μέτρα που αποβαίνουν σε βάρος και αυτής τούτης της ανάπτυξης της”.

“Μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ διατίθεται για την θεσμοποίηση και ενίσχυση οργάνων αστυνόμευσης, στρα-

τιωτικών επιχειρήσεων, δημιουργία εγκαταστάσεων φυλάκισης μεταναστών κλπ” ανέφερε ακόμη ο κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ. Ειδικότερα αναφέρθηκε στο θέμα του καταρτισμού των καταλόγων τρομοκρατών που “δεν υπάρχουν σε κανένα δημοκρατικό και θεσμικό νομοθετικό έλεγχο και σε καμία διαδικασία δικαστικού ελέγχου και αναθεώρησης έφεσης”. Παρά κάποιες τροποποιήσεις μετά από αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου “θεμελιώδη προβλήματα παραμένουν”. Συγκεκριμένα, “τα κράτη μέλη δεν είναι αναγκασμένα να παραχωρούν αποδεικτικά στοιχεία για τα άτομα που προτείνουν στην λίστα, ενώ, ακόμη πιο επικίνδυνα, η ίδια επιτροπή παραμένει αρμόδια και για την προσθήκη και για την απαλοιφή ατόμων και οργάνων από τον εν λόγω κατάλογο”, ανέφερε, τέλος, ο ευρωβουλευτής.

Ο κ. Γιάννης ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ (ΝΔ) ξεκίνησε την ομιλία του θέτοντας δύο ερωτήματα προς το Συμβούλιο. “Πρώτον, γιατί η θέση του κ. de VRIES παραμένει ακόμη κενή αν και έχει περάσει τόσος χρόνος; Σκοπεύει το Συμβούλιο να την συμπληρώσει; Την θεωρεί χρήσιμη; Ναι ή όχι; Και δεύτερον, γιατί τα αντιτρομοκρατικά μέτρα που έχουν ληφθεί δεν έχουν εφαρμοσθεί σωστά από όλα τα κράτη μέλη;”

Κατά την άποψη του επικεφαλής των ευρωβουλευτών της ΝΔ, όμως, το γενι-

κότερο ερώτημα είναι αν στην προσπάθειά μας να χτυπήσουμε την τρομοκρατία έχουμε απλώς κάνει βήματα αντίδρασης στην δράση των τρομοκρατών και κατά πόσο ασκούμε έξυπνη και ολοκληρωμένη στρατηγική που θα στοχεύει στην αντιμετώπιση των αιτιών που γεννούν την τρομοκρατία. Ο φόβος για την ασφάλειά μας “συχνά μας οδηγεί σε πρακτικές οι οποίες δημιουργούν μια εσφαλμένη αίσθηση ασφάλειας” τόνισε ακόμη ο κ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ. Πρόσθεσε δε ότι παρότι η διαφύλαξη της δημόσιας ασφάλειας είναι κοινός μας στόχος και αυτόνοτος, η μέθοδος που ακολουθούμε δείχνει και το επίπεδο της ωριμότητας του πολιτισμού μας. Για τον Έλληνα πολιτικό, ο σεβασμός των δικαιωμάτων μας όχι μόνο είναι κεκτημένο αλλά αποτελεί μονόδρομο για την ευημερία και την ασφάλειά μας.

Ο κ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ ανέφερε ακόμη ότι μαζί με την ανάγκη αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας όλων των γνωστών αντιτρομοκρατικών μέτρων “οφείλουμε να εξετάσουμε με ιδιαίτερη προσοχή την πορεία μας ώστε να μην συνιστάται μόνο σε μια σειρά αντιδράσεων στην δράση των τρομοκρατών”. Γι’ αυτό, συμπλήρωσε, οι συζητήσεις μεταξύ Συμβουλίου, Επιτροπής και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αλλά και μεταξύ κρατών μελών πρέπει να ενταθούν. Τέλος, ζήτησε να “εντείνουμε τον διάλογο με τις τρίτες χώρες”.

Επανεξέταση και κατάργηση του μέτρου για την εισαγωγή υγρών στα αεροσκάφη

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να επανεξετάσει και -αν δεν έλθουν στο φως περαιτέρω πειστικά δεδομένα- να καταργήσει τον κανονισμό σχετικά με την εισαγωγή υγρών στα αεροσκάφη, υιοθετώντας ένα σχετικό ψήφισμα. Κατά την άποψη των ευρωβουλευτών, οι δαπάνες που δημιουργούνται από τον κανονισμό ενδέχεται να μην είναι ανάλογες προς την προστιθέμενη αξία που επιτυγχάνεται μέσω της εφαρμογής του.

Στο ψήφισμα, που υιοθέτησαν με 464 ψήφους υπέρ, 158 κατά και 70 αποχές, οι ευρωβουλευτές εκφράζουν την υποστήριξή τους σε όλα τα μέτρα ασφάλειας κατά τρομοκρατικών κινδύνων στις αερομεταφορές. Τονίζουν όμως ότι αυτά θα πρέπει αφενός να είναι σχεδιασμένα με ρεαλιστικό τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο και αφετέρου να μην είναι δυσανάλογα.

Παρότι αναγνωρίζει την ανάγκη για ασφάλεια υψηλής ποιότητας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισηγείται με το ψήφισμά του και τις δαπάνες για τους επιβάτες των αερομεταφορών που προκύπτουν από την κατάσχεση ιδιωτικής περιουσίας ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του κανονισμού. Αναφέρεται δε και στην σοβαρή ενόχληση και αναστάτωση που προκαλεί ο κανονισμός στους επιβάτες, ειδικά δε στους υπό διαμετακόμιση επιβάτες.

Τέλος, οι ευρωβουλευτές καλούν την Επιτροπή να θέσει στη διάθεση των πολιτών το πλήρες κείμενο των απαγορεύσεων και περιορισμών που μπορούν να εφαρμοσθούν στην περίπτωση τους, όπως επίσης την κατάσταση των παρεκκλίσεων για τους ίδιους και τους λόγους που υπαγορεύουν το μέτρο.

Οδύνη και αποτροπιασμός για την ανείπωτη τραγωδία

Μπροστά στη μεγάλη εθνική τραγωδία που προκάλεσαν οι πρωτοφανείς πυρκαγιές φέτος το καλοκαίρι, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Αξιωματικών Αστυνομίας με ανακοίνωσή της εξέφρασε τα ειλικρινή της συλλυπητήρια στις οικογένειες των τραγικών θυμάτων και την αμέριστη συμπαράστασή της προς τους πληγέντες από την καταστροφική πυρκαγιά.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, «παράλληλα, εκφράζει την οδύνη, την οργή και το θυμό της για την καταστροφή χώρων της πολιτιστικής μας κλη-

ρονομίας και την οικολογική καταστροφή που συντελέστηκε από ανεύθυνα και εγκληματικά χέρια.

Παρά το γεγονός ότι τίποτε δεν αποκαθιστά και δεν αναπληρώνει την ανθρώπινη απώλεια και την οικολογική καταστροφή, η Ομοσπονδίας μας και οι Πρωτοβάθμιες Ενώσεις Αξιωματικών θα συμβάλουν στην ανακούφιση των πληγών των ανθρώπων που έζησαν τη φρίκη και την τραγωδία και βιώνουν σήμερα την απελπισία που έφερε η καταστροφή στη ζωή τους, ως ελάχιστο δείγμα ανθρωπιάς και κοινωνι-

κής αλληλεγγύης.

Με την ευκαιρία, τέλος, οφείλουμε να συγχαρούμε όλους τους συναδέλφους που υπηρετούν στις πληγείσες περιοχές ή ενίσχυσαν αυτές, που υπερέβησαν εαυτούς για να προσφέρουν

βοήθεια, ανακούφιση και προστασία στους πυροπαθείς στις δύσκολες ώρες της καταστροφής και της απόγνωσης και τους καλούμε να συνεχίσουν με την ίδια διάθεση προσφοράς».

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Τρόπος υπολογισμού της σύνταξης από 1-1-2008 και μετά

Με αφορμή την πληθώρα ερωτημάτων που δέχεται η Πανελλήνια Ομοσπονδία Αξιωματικών Αστυνομίας για τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης από 1-1-2008 και μετά, κρίνεται σκόπιμο να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι συνάδελφοι, καθότι η απόφαση για συνταξιοδότηση αποτελεί θέμα μείζονος σημασίας, το οποίο καθορίζει με τον έναν ή τον άλλο τρόπο το υπηρεσιακό και προσωπικό τους μέλλον.

Του Αστυνόμου Β' ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ Βασιλείου Μέλος Δ.Σ. ΠΟΑΞΙΑ

Κατ' εφαρμογή λοιπόν των ισχυουσών διατάξεων του Συνταξιοδοτικού Κώδικα και ειδικότερα βάσει του Ν. 3029/2002, διευκρινίζεται ότι για τους Αστυνομικούς οι οποίοι θα αποστρατευτούν μετά την 31-12-2007, η σύνταξη θα υπολογιστεί με δύο τρόπους, ήτοι:

α. Για το διάστημα μέχρι 31-12-2007 με το ισχύον σύστημα.

β. Για το διάστημα από 1-1-2008 και μετά με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου.

Ειδικότερα:

1. Για συνολική συντάξιμη υπηρεσία μέχρι 31-12-2007 η σύνταξη υπολογίζεται με βάση το συνολικό χρόνο της συντάξιμης υπηρεσίας των αστυνομικών και τις συντάξιμες αποδοχές τους, δηλαδή η σύνταξη υπολογίζεται στο 80% των μηνιαίων

συντάξιμων αποδοχών επί των ετών συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας προστιθέμενης και της οικογενειακής παροχής.

Κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας αντιστοιχεί σε 1/35 της πλήρους σύνταξης.

α. Συντάξιμη υπηρεσία είναι ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην Αστυνομία, στο Στρατό, στο Δημόσιο ή άλλη προϋπηρεσία που αναγνωρίζεται σαν συντάξιμη από το Δημόσιο, ο χρόνος μάχιμης υπηρεσίας (μάχιμη 5ετία), τα πλασματικά 3/35 (ΚΟΝΔΥΛΗ), για τους Αστυφύλακες, Αρχιφύλακες, Ανθ/μους και για τους Αξ/κούς εξ Ανθ/μων (ΤΕΜΑ) εφόσον συνταξιοδοτούνται με αποδοχές μέχρι Αστυν. Β' και έχουν συμπληρώσει 20ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Επίσης της παραπάνω πλασματικής συντάξιμης υπηρεσίας δικαιούνται και οι Αξ/κοί που αποστρατεύονται αυτεπάγγελτα λόγω παραγωγής νεοτέρων τους και δεν συμπληρώνουν πραγματική συντάξιμη υπηρεσία 35 ετών και

μέχρι τη συμπλήρωση 35ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, με την προϋπόθεση καταβολής από τους ίδιους του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών.

β. Συντάξιμες αποδοχές είναι το σύνολο των αποδοχών του μήνα της εξόδου από την υπηρεσία, οι οποίες έχουν υποβληθεί σε κράτηση για κύρια σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 59 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, ήτοι:

(1) Βασικός μισθός και επίδομα χρόνου υπηρεσίας.

(2) Ποσό εκατόν εβδομήντα έξι (176) ευρώ που λαμβάνεται υπόψη στη βάση του υπολογισμού της σύνταξης των εξερχομένων από την υπηρεσία από 1-1-2003 κατά 7/35 του ποσοστού αναπλήρωσης της σύνταξης (80%), για κάθε έτος που έχουν καταβληθεί οι εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3029/2002.

-Προκειμένου για αξ/κούς από το βαθμό του Ταξίαρχου και άνω,

λαμβάνεται υπόψη το επίδομα θέσης υψηλής ευθύνης, όπως αυτό ορίζεται κάθε φορά από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις, το οποίο καταβάλλεται τμηματικά, (δηλαδή 1/5 αυτού) από 1.1.2003 και όχι τα 176,00 €.

(3) Το επίδομα ειδικών συνθηκών, το οποίο ανέρχεται σε 44,70 € και από την 1-9-2008 και μετά θα αντιστοιχεί σε ποσοστό 8% επί του εκάστοτε ισχύοντος Β.Μ. του Ανθυπολοχαγού.

Με βάση τα παραπάνω, το μεικτό ποσό της σύνταξης προκύπτει από τον τύπο:

Βασικός μισθός + χρονοεπίδομα + το ποσό των 176 € ή του επιδόματος της υψηλής ευθύνης + Επιδ. Ειδικών Συνθηκών X 80% : 35 X έτη συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας + οικογενειακό επίδομα

2. α. Για συνολική συντάξιμη υπηρεσία, η οποία διανύεται από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μετά, η σύνταξη υπολογίζεται με βάση το ποσοστό του ηλικίου της διαίρεσής του συνόλου των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών, που έλαβε ο αστυνομικός κατά τα πέντε τελευταία έτη που προηγούνται της ημερομηνίας κατά την οποία αποχωρεί της υπηρεσίας, χωρίς τον υπολογισμό των τριμήνων αποδοχών, των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών υπηρεσίας που έχει πραγματοποιήσει ο αστυνομικός εντός της χρονικής αυτής περιόδου.

β. Ειδικά για τους αστυνομικούς που θα αποχωρήσουν από 1η Ιανουαρίου 2008 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012, λαμβάνεται υπόψη ποσοστό του ηλικίου της διαίρεσής του συνόλου των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών, που έλαβε ο αστυνομικός από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μέχρι την αποχώρησή του, χωρίς τον υπολογισμό των τριμήνων αποδοχών, των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα

και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών υπηρεσίας του κατά τη χρονική αυτή περίοδο.

γ. Το ποσοστό του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης περίπτωσης της παραγράφου αυτής, με βάση το οποίο κανονίζεται η σύνταξη, ορίζεται σε 79% για όσους αποχωρήσουν το έτος 2008, μειούμενο κατά 1% για καθένα από τα επόμενα έτη αποχώρησης του αστυνομικού και καταλήγει σε 70% για όσους αποχωρούν από το έτος 2017 και μετά.

3. Η τελική σύνταξη θα προσδιορισθεί από την πρόσθεση των ποσών που θα προκύπτουν από τους δύο τρόπους υπολογισμού.

4. Για το κρίσιμο ερώτημα που απασχολεί όλους και αφορά τον μισθολογικό βαθμό επί του οποίου θα υπολογιστεί η σύνταξη για το χρονικό διάστημα μέχρι την 31-12-2007, τεκμαίρεται ότι αυτός θα είναι ο καταληκτικός βαθμός με τον οποίο θα αποστρατευτεί ο Αστυνομικός και κατά συνέπεια ο υπολογισμός θα γίνει βάσει των αποδοχών, όπως αυτές θα έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο αποχώρησής του από την Υπηρεσία.

Το ανωτέρω προκύπτει σαφώς από την γραμματική ερμηνεία της παρ. 1 του άρθρου 1 εδ. α περ. ΙΙ του Ν. 3029/2002, η οποία ρητώς αναφέρει ότι:

«Για τον προσδιορισμό των παραπάνω συνολικών αποδοχών (περίοδος μέχρι 31-12-2007 και περίοδος από 1-1-2008 και μετά) λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές που έλαβε ο υπάλληλος κατά τη χρονική περίοδο των προηγούμενων εδαφίων της περίπτωσης αυτής, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο αποχώρησής του από την υπηρεσία».

5. Κατόπιν των ανωτέρω παρατίθεται ένα (1) παράδειγμα για την καλύτερη κατανόηση του υπολογισμού της σύνταξης:

**ΑΣΤΥΝ. Δ/ΝΤΗΣ
ΚΑΤΑΤΑΞΗ: 1-11-1980**

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΧΡΙ 31-12-2007**

[(27 έτη 2 μήνες) + 5 Μάχιμα] = 32/35

Άρα την 31-12-2007 θα έχει αποδοχές Ταξίαρχου, χρονοεπίδομα 56%, επίδομα 176,00 € + Ειδικών Συνθηκών 44,70 €.

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΧΡΙ 1-1-2010
ΟΠΟΥ ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΛΟΓΩ
ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ**

29 έτη + 2 μήνες, άρα αποδοχές 1/3 Αντιστρατήγου, χρονοεπίδομα 60%, επίδομα υψηλής ευθύνης 205,00 € + Ειδικών Συνθηκών 44,70 €, καθότι προάγεται σε Ταξίαρχο ε.α.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

1. (1.487,00 € + 892,20 € + 205,00 € + 44,70 €) X 80% X 32/35 = 1.922,85 € (31-12-2007)

2. α. (1.336,00 € + 748,16 € + 176,00 € + 44,70 €) X 10 μήνες = 23.048,60 €

β. (1.455,00 € + 814,00 € + 176,00 € + 44,70 €) X 14 μήνες = 34.867,00 € Από α+β = 23.048,60 € + 34.867,00 € = 57.990,80 / 24 μήνες = 2.416,28 € **γ.** 2.416,28 € X 2,2% X 2 = 106,32 € (από 1-1-2008 έως 31-12-2009)

Από 1+2γ έχουμε 1.922,85 € + 106,32 € = 2.029,17 € + οικογενειακό επίδομα 71,00 € = 2.100,17 €

Για το παραπάνω παράδειγμα, λαμβάνουμε υπόψη τους Β.Μ. του έτους 2007, το επίδομα 176,00 € όπως ισχύει σήμερα και το Ειδικών Συνθηκών σταθερό στα 44,70 € και όχι αυτό που θα ισχύει τα επόμενα χρόνια, δηλ. 8% επί του Β.Μ. του Ανθυπολοχαγού.

6. Διευκρινίζεται ότι τα προαναφερόμενα αφορούν τους καταταγέντες στην Ελληνική Αστυνομία μέχρι 31-12-1992 και με την αίτηση ότι δεν θα διαφοροποιηθεί στο άμεσο μέλλον η ισχύουσα συνταξιοδοτική νομοθεσία.

Η δημοκρατία, αναμφίβολα, είναι η κατάκτηση, ή για να κυριολεκτούμε, η πορεία και ο αγώνας για την κατάκτηση του ιδεατού τρόπου συμβίωσης των ανθρώπων. Δεν είναι κάτι το μόνιμο, δεν είναι μια σταθερή αξία, δεν εγκαθίσταται ως οριστική και τετελεσμένη κατάσταση. Είναι μια αέναη προσπάθεια για την ολοκλήρωσή της, για τη διατήρησή της και την επέκτασή της σε όλο το φάσμα των ανθρώπων σχέσεων και δραστηριοτήτων, για την εμβάθυνσή της σε όλες τις πτυχές και τις παραμέτρους του κοινωνικού γίγνεσθαι. Αυτή είναι η αδιαμφισβήτητη αλήθεια και δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ποτέ και από κανέναν.

Η αξιοκρατία και η ισονομία είναι συστατικά στοιχεία της δημοκρατίας, και ίσως οι σταθερές, οι άξονες και τα θεμέλια, στα οποία στηρίζεται ολόκληρο το οικοδόμημά της. Μια δημοκρατικά οργανωμένη πολιτεία έχει την υποχρέωση και το χρέος να εμφορήσει στους πολίτες της, αρχές και αξίες, ιδανικά και οράματα, αλλά προπαντός να τους πείσει για τις αγαθές προθέσεις των ανθρώπων που εκπροσωπούν τα θεσμοθετημένα όργανά της και τις προσπάθειες για την εξυπηρέτηση του κοινού καλού.

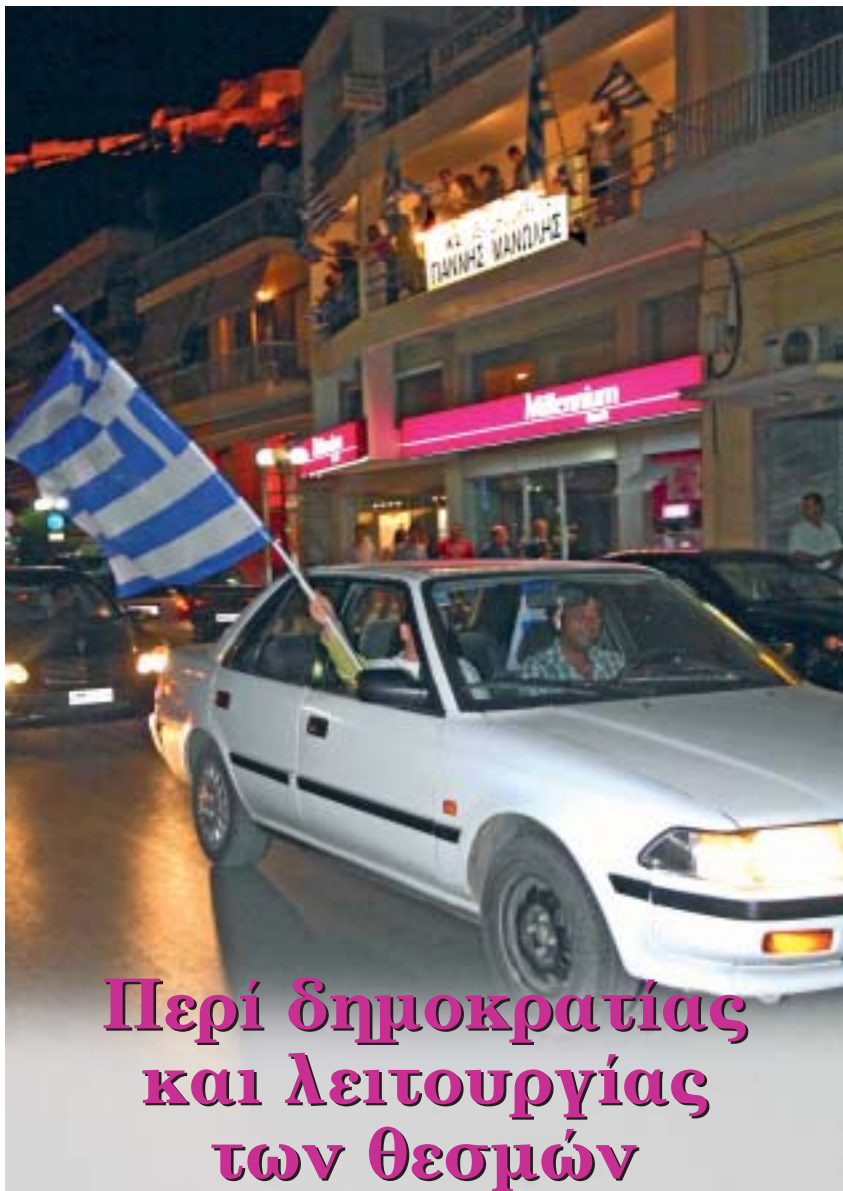
Η ύπαρξη των θεσμών και μόνο δεν παρέχει κανένα εχέγγυο για την αποτελεσματικότητα της δημοκρατικής λειτουργίας

Του Ηλία Κ. Μάρκου
Αστυνομικού Υποδιευθυντή

γιας του κράτους, αν τα πρόσωπα που τους στελεχώνουν δεν διαθέτουν το ήθος και την ισχυρή θέληση για τη θωράκιση της κοινωνίας από φαινόμενα διαφθοράς και σήψης.

Ένας οργανισμός, ένας φορέας, μια υπηρεσία, καταξιώνεται στην κοινωνική συνείδηση από το έργο που παράγει. Κι αυτό το έργο παράγεται από πρόσωπα συγκεκριμένα και όχι γενικά και αόριστα από τον οιονδήποτε θεσμό. Αν τα πρόσωπα δεν ενστερνιστούν την ευθύνη τους απέναντι στο σύνολο, αν δεν προσκομίσουν τη μαρτυρία τους για τις ικανότητές και τις αρετές τους, πως είναι δυνατόν να συντελεστεί έργο, το οποιοδήποτε έργο;

Κοντολογίς, μόνον η αξιοσύνη είναι η ζωοποιός δύναμη, ο παράγοντας που εγγυάται ένα καλό ξεκίνημα, μια καλή αρχή σε μια συλλογική προσπάθεια για ένα καλύτερο αποτέλεσμα, όσον αφορά το γενικό καλό. Πρόσωπα ικανά και τίμια, με μια λέξη άξια (με την έννοια του φορέα αξιών) είναι η πρώτη ίσως επιταγή μιας αληθινά δημοκρατικά θεμελιωμένης πολιτείας. Η πίστη στην αξία του ανθρώπου είναι σύστοιχος με την έννοια της δημοκρατίας και η προϋπόθεση για τη λειτουργία

Περί δημοκρατίας και λειτουργίας των θεσμών

όλων θεσμών της.

Για την αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικού εκφυλισμού, διαφθοράς και δυσλειτουργίας των υπηρεσιών του κράτους, η πανάκεια της θεσμοθέτησης νέων μηχανισμών ελέγχου με την παράλληλη αύξηση του νομοθετικού οπλοστασίου, αποδείχθηκε αναποτελεσματική και παραπλανητική.

Η λειτουργία των θεσμών εξαρτάται από την εμπύχωσή τους με την ικανότητα και το ήθος των ανθρώπων που καλούνται να τους υπηρετήσουν.

Τελεία και παύλα. Για οποιαδήποτε κοινωνική τομή και καινοτομία χρειάζονται οι κατάλληλοι άνθρωποι, που πρώτοι θα πιστεύσουν στην αναγκαιότητά τους, και θα τεθούν μπροστάρθηκε στον ανιδιοτελή αγώνα. Σ' έναν Οργανισμό και μια Υπηρεσία του Δημοσίου πρέπει επικεφαλής να θεθεί μια ισχυρή προσωπικότητα, ικανή να εμπνεύσει όλους τους συνεργάτες της και να εγχαράξει την πορεία για τον επιδιωκόμενο στόχο αταλάντευτα και ανεπρόσπαστα. Οι όποιες αδυναμίες του δημόσιου τομέα και τα φαινόμενα διαφθοράς που ταλανίζουν τη δημοκρατία μας στα χρόνια της μεταπολίτευσης, με την καταλληλότητα των προσώπων έχουν να κάνουν και όχι με την ανεπάρκεια ή την έλλειψη θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου. Ανθρώπους, λοιπόν, χρειαζόμαστε και όχι νόμους. Προσωπικότητες που να εφαρμόζουν απαρέγκλιτα τους νόμους και να πιστεύουν στην αξία της εξυπηρέτησης του κοινού καλού.

“ Η πανάκεια της θεσμοθέτησης νέων μηχανισμών ελέγχου με την παράλληλη αύξηση του νομοθετικού οπλοστασίου, αποδείχθηκε αναποτελεσματική και παραπλανητική. ”

ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΑ

*Τα του οίκου μας,
με τα μάτια
των σκιτσογράφων...*

**15ο ΕΤΗΣΙΟ ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ**

“Σεβασμός στην αξία του ανθρώπου”

*“Η κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αστυνομικών,
εγγυάται τις ελευθερίες των πολιτών”*

*“Νέες προκλήσεις και προτεραιότητες της ΕΛ.ΑΣ.
στο νέο θεσμικό περιβάλλον υπό την πολιτική ηγεσία
του Υπουργείου Εσωτερικών”*

Αμφιθέατρο Γ.Α.Δ.Α. 1, 2 Νοεμβρίου 2007